

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА КОЦЕЉЕВА**

**СТРАТЕГИЈА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА
ОПШТИНЕ КОЦЕЉЕВА
2007 - 2017**

**Коцељева
Децембар 2006.**

ПРЕДГОВОР

Полазећи од основног постулата, потребе и жеље да се прихвати живот у хармонији са животном средином, који је дефинисан и опште прихваћен као **"развој којим се иде у сусрет потребама садашњости тако да се не угрожава могућност будућих генерација да задовоље своје сопствене потребе"**, а у складу са чињеницом да се свеукупни развој одвија у простору који је ограничен, општина Коцељева је донела одлуку о изради Локалне стратегије одрживог развоја.

Основна потреба и опште постигнута сагласност о успостављању и остваривању заједничке визије наше општине – општине Коцељева, захтева између осталог и подробну анализу пређашњег и садашњег статуса у свим областима од значаја за развој општине.

Искуства говоре да ја темељна анализа и правилно и прецизно уочавање проблема, пресудан фактор у њиховом решавању.

Основна идеја овог пројекта је да се кроз активности на изради ЛА – 21 дође до стратешких праваца за примарне области и њихов складан развој. Обзиром да свака активност треба за циљ да има побољшање укупног квалитета живота сваког појединца и заједнице у целини, посебно је важно ангажовати се на пољу укључивања јавности у поступке планирања развоја.

Сарадња локалне управе, Јавних предузећа и шире стручне јавности и грађана основни су темељи и предуслови за спроводљивост планских решења.

Резултати и смернице осталих анализа добро ће доћи за будуће планове и суштински за квалитетнију ЛА – 21.

Верољуб Матић,
Председник општине Коцељева

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР.....	3
УЧЕСНИЦИ У ПРОЦЕСУ ИЗРАДЕ СТРАТЕГИЈЕ.....	7
ДЕФИНИЦИЈЕ, СКРАЋЕНИЦЕ И ПОЈМОВИ	8
УВОД.....	9
Контекст.....	9
Правни основ.....	11
Национални оквир.....	12
Национална стратегија одрживог развоја.....	12
Стратегија локалног одрживог развоја.....	12
Остали стратешки документи на националном и глобалном нивоу.....	12
Опис процеса израде.....	13
ПРОФИЛ ОПШТИНЕ КОЦЕЉЕВА.....	15
Општи подаци.....	15
Положај и величина.....	15
Историјат.....	15
Становништво.....	18
Насеља.....	19
Клима	19
Геологија и површинске форме.....	19
Хидрологија.....	19
Привреда.....	20
Пољопривреда.....	20
Индустрија.....	20
Процена капацитета за развој.....	21
Дугорочни капитал.....	21
Природни ресурси.....	21
Организације и институције.....	21
Финансијски извори.....	22
Људски ресурси.....	23
Капацитети.....	24
Предузетништво.....	25
Свест о трајним вредностима.....	25
ВИЗИЈА ОДРЖИВЕ КОЦЕЉЕВЕ.....	26
ОБИМ ПЛАНИРАЊА.....	27
ПРИКАЗ И АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА.....	28
ИНФРАСТРУКТУРА.....	28
Саобраћајни систем.....	28
Стање.....	28

Трендови и тенденције.....	35
ПТТ саобраћај и телекомуникације.....	36
Стање	36
Трендови и тенденције.....	37
Електроенергетски инфраструктурни систем.....	37
Стање	37
Трендови и тенденције.....	41
Снабдевање водом.....	41
Стање	41
Трендови и тенденције.....	42
Одвођење отпадних вода.....	43
Стање.....	43
Трендови и тенденције.....	45
SWOT анализа.....	46
Специфични проблеми.....	46
ПРОСТОРНО И УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ.....	46
Стање.....	47
Трендови и тенденције.....	51
SWOT анализа.....	52
Специфични проблеми.....	52
ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ	52
Здравствена заштита.....	53
Стање.....	53
Трендови и тенденције.....	54
Специфични проблеми.....	55
Приоритети.....	55
Социјална заштита.....	55
Стање.....	55
Трендови и тенденције.....	56
Специфични проблеми.....	56
Приоритети.....	57
Образовање.....	57
Стање.....	57
Трендови и тенденције.....	57
Специфични проблеми	58
Приоритети.....	58
Брига о младима.....	59
Стање.....	59
Трендови и тенденције.....	59
Стратешки проблеми.....	60
Приоритети.....	60
Брига о старима, маргинализованим друштвеним групама и лицима са инвалидитетом	
.....	60
Стање.....	60
Трендови и тенденције.....	61
Специфични проблеми.....	61
.....	61
Приоритети	61
SWOT анализа.....	62
ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ И ЗАПОШЉАВАЊЕ.....	62
Стање.....	62
Приказ стања 1990. – 2000.....	62
Приказ стања после 2000.....	63
Трендови и тенденције.....	65

Специфични проблеми.....	67
SWOT анализа.....	68
Приоритети.....	68
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	69
Стање.....	69
Вода.....	69
Ваздух.....	70
Управљање чврстим комуналним отпадом.....	70
Трендови и тенденције.....	71
Специфични проблеми.....	72
SWOT анализа.....	72
СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ.....	73
Основни принципи и вредности за формулисање стратешких циљева.....	73
Инфраструктура.....	73
Просторно и урбанистичко планирање.....	74
Друштвени развој.....	74
Социјална заштита.....	74
Брига о младима.....	75
Брига о старим лицима и маргинализованим групама.....	75
Економски развој и запошљавање.....	76
Заштита животне средине.....	76
ИНСТРУМЕНТИ.....	99
Институционални инструменти.....	99
Финансијски инструменти.....	99
Инструменти за мониторинг и евалуацију.....	100

УЧЕСНИЦИ У ПРОЦЕСУ ИЗРАДЕ СТРАТЕГИЈЕ

Општински повереник

Бранислав С. Мићић, Менаџер Општине Коцељева

Општински форум

Златко Поповић Начелник Одељења за урбанизам, комуналне, стамбене и имовинско-правне послове

Видосава Цила Васић Начелник Општинске Управе

Миодраг Тадић Шеф Службе за инспекцијске послове

Сретен Лазаревић Референт за комуналне послове и заштиту животне средине

Мишо Маринковић Удружење Рома Коцељева

др Мира Белензада Дом здравља Коцељева

Гордана Јовић Удружење жена Коцељеве

Драган Пантелић ЈКП Прогрес

Зоран Петковић привредник

Марија Терзић НВО Наш дом Коцељева

Тим за просторно и урбанистичко планирање

Поповић Златко, координатор тима

Тим за друштвени развој

Видосава Цила Васић, координатор

др Мира Белензада

Мишо Маринковић

Гордана Јовић

Тим за инфраструктуру

Тадић Миодраг, координатор

Тим за заштиту животне средине

Марија Терзић, координатор

Сретен Лазаревић

Драган Пантелић

Тим за економски развој и запошљавање

Петковић Зоран, координатор

Екстерни фацилитатор

Милош Катић, ЕкоDIMEC D.O.O, Стална конференција градова и општина

ДЕФИНИЦИЈЕ, СКРАЋЕНИЦЕ И ПОЈМОВИ

Стратегије углавном постављају опште усмерење активности у одредјеној области и дефинишу препреке (нпр. национални или локални капацитети, финансијска средства, технологије, политике, закони, институције и сл.)

Програми одредјују прихватљива решења, посебно са економског аспекта, релевантне државне или локалне секторе и слично

Плановима се дефинишу конкретне активности

ЛА21 - Локална агенда 21

ОФ - Општиншки форум за израду стратегије

НВО - Невладине организације

СКГО - Стална конференција градова и општина

НЗС - Национална служба за запошљавање

СО - Скупштина Општине

СОР - Стратегија одрживог развоја

ЕУ - Европска Унија

МСП - Мала и средња предузећа

ЈП – Јавно предузеће

ДП – Друштвени производ

НД – Национални доходак

УВОД

КОНТЕКСТ

Током последњих деценија концепт одрживог развоја постао је прихваћен као начин да се живи у хармонији са животном средином и дефинисан као **“развој којим се иде у сусрет потребама садашњости тако да се не угрожава могућност будућих генерација да задовоље своје сопствене потребе”** (World Commission of Environment and Sustainable Development, 1987).

У суштини одрживи развој је процес промена унутар кога су експлоатација ресурса, усмеравање инвестиција, оријентација технолошког развоја и институционалне промене у хармонији и омогућавају коришћење садашњих и будућих потенцијала како би се задовољиле људске потребе и аспирације. Овај концепт проглашен је кључем политике развоја како ЕУ, тако и УН.

Достизање одрживости националног развоја захтева стратешки приступ, који је дугорочан и који интегрише или обједињава различите процесе развоја, како би они били онолико софистицирани колико су изазови развоја комплексни. Европска комисија је сачинила нову консултативну стратегију одрживог развоја маја 2001: Одржива Европа за бољи свет – Европска стратегија одрживог развоја (ЦОМ (2001) 264 финал), која је усвојена на заседању Савета Европе у Гетеборгу (15. – 16. јуна 2001). Сагласно закључцима Конференције у Јоханесбургу, локалне власти у имплементацији одрживог развоја одређене су да уђу у деценију убрзане ефективне акције у правцу креирања одрживих заједница и заштите заједничких светских добара.

Поштујући наведене чињенице, али имајући у виду и напоре које Република Србија спроводи у обезбеђивању бољих услова живота својих грађана у свим сегментима у вези са економским и друштвеним развојем, као и у остваривању заштите животне средине, локалне власти у Србији сагласне су да обједине све своје напоре у правцу остваривања следеће визије:

Градови и општине у Србији развијају се у складу са принципима одрживог развоја кроз:

развијање партиципативне демократије,
ефикасно и ефективно управљање,
преузимање одговорности за заштиту, очување и обезбеђивање
једнаког приступа заједничким природним добрима,
рационално управљање ресурсима којим се обезбеђује одржива
производња и потрошња,
стварање повољних економских услова и могућности
запошљавања у складу са очувањем животне средине,

урбано планирање којим се иде у сусрет обезбеђењу друштвених, економских и еколошких стандарда, промовисање одрживих образаца живота, здравља и добробити грађана, уз укључивање у све процесе у заједници.

Да би се достигла овако пројектована визија, неопходно је остварити одређене циљеве, и предузети одговарајуће мере и активности од стране локалних власти и њихове асоцијације, и то:

- На плану **инфраструктуре**
  - Развој, квалитетно и континуално унапређење инфраструктуре ангажовањем најстручнијих расположивих кадрова, применом транспарентног поступка, уз коришћење свих доступних извора финансирања и успостављање стандарда у управљању инфраструктурним системима.
  - Заштита и коришћење природних ресурса у складу са принципима одрживог развоја, применом економских инструмената.
- На плану **просторног и урбанистичког планирања**
  - Стварање боље организоване и координисане локалне власти, локалне администрације и јавних предузећа у циљу квалитетније израде урбанистичке планске документације.
  - Интензивна промоција за укључивање јавности.
  - Уграђивање принципа добре праксе и одрживог развоја у урбанистичку планску документацију.
- На плану **економског развоја и запошљавања**
  - Израда и усвајање локалних стратегија економског развоја и запошљавања, са пратећим општинским одлукама и са изградњом или јачањем институција у оквиру локалне самоуправе, које би пратиле израду и имплементацију стратегије.
  - Покретање иницијатива за доношење правне регулативне којом се дефинишу права и обавезе локалних самоуправа у области подршке локалном економском развоју и стимулисању запошљавања.
  - Увођење и промоција стимулативних мера у области локалног економског развоја и запошљавања.
  - Развој локалне економије на основу расположивих природних ресурса уз развој система за подршку промоцији одрживог коришћења ресурса.
  - Регионално повезивање.
  - Унапређење рада инспекцијских служби у ингеренцији локалне самоуправе кроз њихово опремање, едукацију и подстицање превентивног рада.
- На плану **друштвеног развоја**
  - Институционално јачање локалне самоуправе

- Подизање нивоа знања изабраних и постављених лица, запослених у општинским управама и шире јавности о концепту одрживог развоја и методама и техникама које овај концепт обухвата
- Промоција здравља у најширем смислу у свим сферама друштвеног развоја и за све категорије становништва
- Валоризовање традиционалних вредности кроз економске активности
- Стварање услова у локалним самоуправама за лакше и праведније остваривање права у сфери здравствене и социјалне заштите
- Размена „добрих пракси“ и искустава између општина у циљу смањења разлика у капацитетима за друштвени развој
- Подстицај укључењу медија у програме развоја друштва
- Покретање иницијативе за измену законских прописа у циљу пореских олакшица за улагање у друштвени развој
- На плану **заштите животне средине**
  - Доношење стратешких докумената и унапређивање заштите животне средине на локалном нивоу.
  - Увођење економских инструмената за подстицај рационалног управљања ресурсима.
  - Промоција рационалне потрошње.
  - Увођење система мониторинга и мера заштите и унапређења животне средине.
  - Промоција јавности у раду и учешћа јавности у одлучивању.
- На плану **смањења сиромаштва**
  - Стварање локалних стратегија (акционих планова) за смањење сиромаштва и стварање институционалног оквира у локалној управи за остваривање борбе против сиромаштва
  - Промоција општине у циљу привлачења заинтересованих улагача
  - Пружање подстицаја за развој предузетништва и samozapošljavanje
  - Успостављање двосмерног дијалога са социјално угроженим група

ПРАВНИ ОСНОВ

Скупштина Општине Коцељева је на својој седници одржаној дана 26.10.2005. године донела Одлуку о изради Локалне Агенде 21 општине Коцељева (број 06-54). Одлука СО Коцељева је иницијални акт у започињању активности на изради стратешког документа развоја општине Коцељева, а све у складу са Програмом заштите животне средине и одрживог развоја за градове и општине Србије 2004 – 2006, и Нацртом стратегије локалног одрживог развоја.

У циљу реализације наведене Одлуке Председник општине је својим Решењем формирао Општински форум за израду стратегије локалног одрживог развоје – ЛА 21 за територију општине Коцељева, који је састављен од представника локалне самоуправе, државних органа РС, невладиних организација, удружења

предузетника, грађана итд. Процена је да би чланови општинског форума могли својим знањем, спремношћу и капацитетима, свако из своје области, да значајно допринесу и до краја доведу процес израде ЛА – 21 за територију општине Коцељева.

НАЦИОНАЛНИ ОКВИР

Национална стратегија одрживог развоја

У тренутку израде Стратегије локалног одрживог развоја Коцељева, Република Србија још увек нема усвојену Националну стратегију одрживог развоја. Процес израде Националне стратегије Републике Србије инициран је 2003. године и очекује се да током 2007. године ова стратегија буде усвојена.

Стратегија локалног одрживог развоја

Стратегија локалног одрживог развоја усвијена је на Националној конференцији о локалном одрживом развоју 2005. године, као стратешки оквир за одрживи развој градова и општина у Србији. Поред Стратегије локалног одрживог развоја, на истој конференцији усвојена је и Декларација о локалном одрживом развоју. Стратегија одрживог развоја општине Коцељева усаглашена је са Стратегијом локалног одрживог развоја.

Остали стратешки документи на националном и глобалном нивоу

Стратегија одрживог развоја општине Коцељева усаглашена је са следећим стратешким документима на националном нивоу:

- Стратегија за смањење сиромаштва у Србији
- Национална стратегија Србије за приступање СЦГ ЕУ
- Национална стратегија запошљавања
- Стратегија развоја привреде
- Национални програм заштите животне средине (нацрт)
- Стратегија развоја пољопривреде Србије
- Стратегија малих и средњих предузећа и предузетништва у РС
- Стратегија здравља - Боље здравље за све у III миленијуму
- Национални план акције за децу
- Нацрт стратегије за интеграцију и давање нових овлашћења Ромима
- Стратегија развоја социјалне заштите
- Национална стратегија управљања отпадом

Стратегија одрживог развоја општине Коцељева такође је усаглашена и са следећим међународним документима:

Повеља европских градова и општина о одрживости, усвојена од стране учесника Европске конференције о одрживим градовима и општинама – Олборшка повеља;

Повеља планете Земље;

Закључци трећег заседања Округлог стола представника међународних, европских и националних институција укључених у Кампању Локалне Агенде 21 – „Закључци из Лисабона“

„Позив из Хановера“;

„Позив из Јоханесбурга“

„ФАНО принципи“.

Стратегија одрживог развоја Прокупља усаглашена је са Миленијумским циљевима УН и са Извештајем о реализацији Миленијумских циљева развоја у Србији за 2006. годину.

ОПИС ПРОЦЕСА ИЗРАДЕ

Стратегија локалног одрживог развоја Коцељева израђена је према методологији усвојеној приликом израде пројектног документа ‘Развој Стратегије за одрживи развој у СЦГ кроз сарадњу међу земљама’, који је сагласан плану усвојеном на Самиту о одрживом развоју у Јоханесбургу (WSSD) 2002 године, одржаном под окриљем Уједињених нација.

Примењена методологија је слична методологијама које су коришћене при изради осталих стратегија одрживог развоја у Србији.

Сам документ има стратегијско - плански карактер. Планирањем жељених активности на изради овог документа, желели смо да развијемо партнерске односе са заинтересованим учесницима. Да би их информисали и упознали са процесом и побудили њихово интересовање користили смо средства јавног информисања (специјалне радио емисије посвећене само овој теми, редовно извештавање о раду општинског форума и радних тела).

Централно место нашег деловања било је усмерено на грађане да код њих побудимо интересовање и покажемо да нам је стало до њиховог мишљења, и да овај документ треба да да одговор на њихове примедбе и жеље.

Формирањем радних тела за области, које смо утврдили као приоритетне, проширили смо број учесника у изради стратегије. У свом раду радна тела су користила различите методе и технике партиципативне процене. У сакупљању података коришћени су интервјуи, анкете, анализе докумената као и искуство и интуиција тима. У извештајима радних тимова постоје наведене технике и методе које су коришћене, обим планирања као и број одржаних састанака фокус група и број анкетираних и испитаних учесника.

Ова методологија имала је за циљ да пружи одговоре на сагледавање целокупне тренутне ситуације у општини Коцељева (економски, социјални, еколошки, друштвену) на основу које бисмо

формулисали визију заједнице – где се налазимо

утврдили приоритетни проблеми и њихови узроци

дефинисали циљеве стратегије Коцељева – где желимо да идемо,

анализирали своје снаге и слабости за бављање одређеним проблемом, као и да идентификујемо прилике и претње у окружењу - које су наше шансе

избор конкретних мера, акција и активности за решавање приоритетних проблема - како да идемо у сусрет нашој визији и како да ревидирамо стратешке опције за постизање циљева и селекујемо оне који највише одговарају

ПРОФИЛ ОПШТИНЕ КОЦЕЉЕВА

ОПШТИ ПОДАЦИ

Положај и величина

Територија општине Коцељева обухвата површину од 257 ha. Простире се у северо-западном делу Републике Србије, у Подрињско-Колубарском региону. Са севера је ограничена општинама Шабац и Владимирци, са истока општином Уб, са југа општинама Ваљево и Осечина и на западу општином Крупањ.

Историјат

Коцељева се први пут спомиње 1528. године у турским пописима стано-вништва, као влашко насеље под именом Горња и Доња Спасојевица. Те 1528. године, Горња Спасојевица имала је 18, а Доња Спасојевица 11 кућа. Обе Спасојевице припадале су тада кнежини кнеза Драгића, чије је седиште било у Предворици. Његова кнежина била је највећа од три кнежине које су тада улазиле у састав Шабачке нахије.

Спасојевица се под тим именом спомиње следећих 100 година, у свим наредним турским пописима, све до 1624. године, када је имала, укупно, 35 кућа.

Од 1624. године, па до почетка ХВИИИ века, нису детаљно обрађивани турски историјски извори који се односе на Шабачку нахију, којој су административно, и обе Спасојевице припадале.

Тек у аустријском попису становништва Шабачког дистрикта, из 1718. г., помиње се под својим данашњим именом Коцељева (Готтселлова), у којем се наводи да је Коцељева, заједно са суседним селом Суботица, имала 9 кућа.

У наредном аустријском попису из 1738. г., не помиње се број кућа у Коцељеви, да би тек у белешкама аустријског уходе Перетића из 1784. г., било могуће видети да је она тада имала 20 кућа. Тада је заставник Перетић записао да је у Коцељеви затекао и „један чардак од дрвета, који се састојао од две просторије напуњене житом, без стаја за стоку и без других зграда. У чардаку су живела тројица Турака, који су били господари села,„.

Међутим, већ у аустријском попису Шабачког дистрихта из 1788 г., види се да је Коцељева тада имала само 10 кућа.

Поново се помиње после „Кочине крајине,„ тј., око 1790. г. када ју је за парохију, заједно са селом Љутице, добио на службу поп Лука Лазаревић, који је касније постао чувени Карађорђево војвода у Превом српском устанку.

На почетку Првог српског устанка, под вођством војводе Карађорђа, Коцељева је припадала Тамнавској кнежини, која је, заједно са још три кнежине, чинила Шабачку нахију. Током устанка и Коцељевачки устаници, на челу са попом Луком Лазаревићем из Свилеуве, учествовали су у борбама против Турака.

У непосредној близини Коцељеве одиграле су се и две значајне битке на самом почетку Првог устанка, (бој на Свилеуви; 28. Фебруара 1804. г. и бој на Чучугама; у пролеће 1806. г.). Тада су Турци претрпели катастрофалне поразе.

Коцељева је своју пуну слободу од Турака дочекала тек после судбоносног боја на Мишару, почетком августа 1806. г..

Већ 1811. .г. заједно са остала 52 Посавотамнавска села и Коцељева је стављена под команду тадашњег комаданта града Шапца, легендарног војводе Луке Лазаревића из Свилеуве.

После пропасти Првог српског устанка и Коцељева је поново потпала под турску власт, али не за дуго. Поново је ослобођена у Другом српском устанку, под вођством Милоша Обреновића, после боја на Дубљу у јулу 1815. године.

После Другог устанка Коцељева је припадала и даље Тамнавској кнежини у Шабачкој нахији, а у попису из 1823. године, види се да је имала 47 кућа.

Крајем треће деценије XIX века, кнежине су у Србији замењене капетанијама, па је сада Коцељева била у саставу Тамнавске капетаније чији је капетан био Марко Лазаревић, син обер-кнеза Ранка Лазаревића из Свилеуве, кога Турци на превару убише још 1800. године у Шапцу.

Некако у то време у Коцељеви је подигнут и конак Јеврема Обреновића, рођеног брата кнеза српског - Милоша Обреновића. У том је конаку, путујући по Србији 1827. г., преноћио наш познати путописац Јоаким Вујић. Ево како Вујић описује овај конак:

„Конак на спрату садржи неколико соба, а у приземљу, такође, има неколико соба, једну механу и један дућан с хеспалом,,,

1834. г., Кнежевина Србија подељена је на пет сердарстава. Једно од њих било је и Мачванско средарство, са седиштем у Шапцу а сачињавала су га четири округа. Коцељева је тада припала Шабачком округу, а већ 1. маја 1839. г., после великих административних промена у Србији, Коцељева је, заједно са селом Бресница, добила статус општине, који ће задржати до данас.

У попису из 1866. године види се да је Коцељева тада имала 78 кућа, са 16 писмених лица. У периоду од 1870 до 1872. године у Коцељеви је саграђена и данашња црква посвећена св. Цару Константину и Јелени, а 1871. године, отворена је и прва школа у којој је први учитељ, са одговарајућом стручном спремом, био Сретен Тодоровић. Настава се обављала у једној малој соби будуће општинске зграде. Ова будућа општинска зграда била је од шепера и налазила се на месту где се данас налази Завичајни музеј у Коцељеви. У њој ће се настава обављати све до краја XIX века.

Прво седиште општине се налазило на месту данашње библиотеке и завичајног музеја.

Коцељева је у периоду од 1883 до краја 1884. године, заједно са осталим Тамнавским селима, учествовала у просецању пута Уб-Коцељева-Шабац, док је пут Шабац-Ваљево, постојао од вајкада, пре турске и аустријске окупације.

Новом административном поделом из 1885. године, Коцељева је као општина проширена новим селима, тако да ће је, све до 1960. године, у свом саставу садржавати следећа села: Коцељева, Бресница, Мали Бошњак и Суботица.

Први председник општине Коцељева из 1839. године био је Вићентије Пауновић из Коцељеве. Један од најпознатијих председника општине Коцељева био је и наш, на далеко чувени, књижевник Јанко Веселиновић који је из Свилеуве 1888. године дошао за учитеља у Коцељеву, а одмах затим (исте године), и за њеног председника. На месту председника општине Коцељева провешће нешто више од годину дана.

Коцељева је од 1866., па до 1900. године доживела велики привредни раст, што се најбоље види по броју кућа. Пописом од 1900. године, види се да је општина Коцељева, на самом почетку XX века, имала 275 кућа. То је скоро четири пута више него у попису из 1866. године, када је имала само 78 кућа.

На самом почетку новог века, 1901. г., у Коцељеви је сазидаана и нова школска зграда, у којој је извођена настава све до 1951. године. Данас се у тој згради налази и ради Библиотека „Јанко Веселиновић,,.

1910. год., Коцељева је добила и свој први парни млин за млевење житарица, а његов први власник био је Драг. Николић, да би већ 1920. г., прешао у власништво Александра Мићића.

За време Првог и Другог Балканског рата Коцељева је била зборно место за мобилизацију српске војске из целе Посавотамнаве.

Почетак Првог светског рата Коцељева је дочекала са Другом српском армијом стационираном у њеној близини, а чувеном Церском битком руководио је из Драгиња командант Друге армије - Степа Степановић. Првих дана рата Коцељева је била место стационирања великог броја српских трупа, болнице за рањенике и народних збегова, као и пиприште битке на Жућаку, брду изнад Коцељеве.

Страхоте рата узеле су своје многобројне цивилне жртве и у мирној и питомој Коцељеви и њеним селима крај Тамнаве. У тадашњој општини Коцељеви, (коју су чинила села Мали Бошњак, Суботица и Бресница), рат није преживело и дочекало слободу, (без погинулих у рату и умрлих природном смрћу), 440 њених становника, од укупно 2 131 становника, колико је општина Коцељева бројала у попису из 1900. године. Са погинулим ратницима, то износи око једну четвртину њеног становништва.

Краљевим указом из 1924. године, Коцељева је добила статус варошице. На основу архивске грађе може се видети да је у Коцељеви, у 1932. г., било 34. занатлијске радње, а до 1941. г., тај број се увећао на 40, што говори о томе да је она у периоду између два светска рата била искључиво занатлијско место, о чему сведочи и податак да је, 1931. г., а на иницијативу апотекара Миодрага Каменичића, основана Дружина за разоноду и забаву „Мајсторски сто” која, већ 1933. г., прераста у Коцељевачко културно просветно друштво „Занатлија”.

У овом периоду у Коцељеви су, до 1941. г., радиле и 23 трговачке радње, као и десетак кафана. Овакав економски и културни развој Коцељеве, прекинуо је Други светски рат.

Већ 13. априла 1941. г., Немци су у Драгињу авионима бомбардовали један коњички ескадрон Краљевине Југославије. У јуну исте године, из Хрватске су стигле прве српске избеглице, (око 90 српских породица), депортованих од стране НДХ.

Током лета, те прве ратне године, у Тамнавском крају формиране су прве партизанске и четничке војне формације које ће бити у сталном међусобном братоубилачком сукобу, током целог ратног пероиода. Исте године у јесен Немци су са авионима бомбардовали Коцељево, али, срећом без жртава.

За време тог рата у Коцељеви није за стално била стационирана ни једна немачка јединица, али је пред крај рата у близини Коцељеве, на имању Инђије Марковић, једно кратко време, у организацији четника, радио привремени аеродром за евакуацију савезничких пилота оборених над Југославијом.

Уопштено посматрано, општина Коцељево у Другом светском рату ни из далека није имала толики број жртава у становништву, као што је имала у Првом светском рату. Одмах после ослобођења од стране Прве бригаде ВИ Личке пролетерске дивизије, 1945. године, Коцељево мења своје име у Коцељево. Од 1. септембра 1955. године, општина Коцељево се увећава за још три села: Свилеуво, која се укида као општина, затим, село Љутице и село Влашић које се недуго затим, враћа свом матичном подручју.

Већ, 1. јануара 1960. године, општина Коцељево увећава се за још 11 нових села, и у том саставу остаје до данас. Општину Коцељево данас чине: Коцељево; Свилеува; Баталаге; Брдарица; Драгиње; Мали Бошњак; Суботица; Љутице; Шабачка Каменица; Голочело; Ђуковине; Градојевић; Галовић; Доње Црниљево; Бресница; Дружетић, и Зукве.

На крају, треба напоменути да се до доношења Статута општине Коцељево 1974. године, Коцељево звала Коцељево. Статутом од 1974. г. то се мења и Коцељево се враћа њен изворни назив Коцељево, како се звала до 1945. године. То је и потврђено у Службеном гласнику из 1977. године.

Свему овоме треба додати да је Одлуком скупштине СРС, Коцељево проглашена „насељеним местом градског карактера,,.

Становништво

По попису из 2002 општина Коцељево је бројала 15 636 становника прилично уједначене полне структуре (мушкараца је било за 38 више од жена), а просечна старост становништва је нешто изнад 40 година. Просечна старост код је мушкараца 40,0 а код жена 42,3 године. Нешто преко 70% броја становника живи у руралном делу општине.

Чињеница је да је укупан број становника у задњих десетак година је опао за око 1000 или око 6% и да су већи градови ван региона главни правци миграција, углавном, млађе популације. Иначе на 257км² живи 15 636 становника/ца.

Онај део традиционалног бића становника општине Коцељево који је окренут односу према госту и даље се гаји и надграђује те се не памти да је неко напустио Коцељево (квалитетно) неугошћен. Доста се држи до имица

гостопримства које је, уистину искрено. Посебна стручна, социолошка, студија би могла да да одговор на питање о предностима и манама паланачког начина живљења, његовим добрим/лошим странама као и могућностима и смеровима побољшавања истог.

Хришћанска религија је доминатна религија становника ове општине. Роми представљају једину мањинску заједницу која је стационирана у два села и укупно чине 5,5% популације општине Коцељева.

Насеља

Највећи број становника општине Коцељева живи на сеоском подручју изузимајући варошицу Коцељева. Највећи део становништва живи у својим кућама самостално или у заједници са својом најближом породицом. Ни резултати претходних пописа немају података о томе, нити је, ни пре ни после, рађена анкета која би пружила валидну информацију о квалитету становања у општини Коцељева.

Нема валидних података о томе колико је без решеног стамбеног питања нити којико их живи у неодговарајућим условима.

Коцељева се налази на магистралном путу М21 који спаја Источну Европу и јужни Јадран. Има и, прилично разгранату мрежу општинских путева не баш најбоље одржаваних.

Клима

Општина Коцељева има умерено континенталну климу. Просечна годишња температура ваздуха износи 11,2 ° С. Апсолутни максимум дневне темпертуре износи 40, 5 ° С, а апсолутни минимум – 29,2 ° С. Просечна годишња влажност је 76%, средња годишња облачност 5,3 десетине и има 1708 сунчаних сати годишње, што утиче на богатство флоре и фауне без ендемских врста.

Геологија и површинске форме

Хидрологија

Скоро читаво подручје општине припада сливу реке Колубаре, преко њене највеће притоке Тамнаве, са својом притоком Уб, изузев мањег појаса уз северну границу општине који припада сливу реке Добраве, односно сливу реке Саве и такође малог појаса уз североисточну границу општине који захваљујући реци Вукодраж припада сливу реке Саве. Речна мрежа на територији општине Коцељева је везана за слив Саве и Тамнаве.

Земљиште

Општина Коцељева се простире на површини од 257 квадратних километара. У структури земљишта ораничне површине учествују са 58 %, воћнаци са 11 % квадратних километара, а ливаде и пашњаци са 5 % квадратних, километара шуме 23 %. Доминирају ситна пољопривредна газдинства, а просечна површина пољопривредног газдинства износи од 2 – 3 ха.

Привреда

Као и у другим деловима Србије, привреда Коцељеве пролази кроз изузетно тежак период реструктурирања.

Опекарска индустрија и индустрија неметала преставља најразвијенији сегмент индустријске производње са аспекта заокружене производње у општини Коцељева. Вредно је помена да постоје и фабрике одеће и обуће на територији општине Коцељева које су у власништву субјеката ван Коцељеве. Већена ових предузећа су приватизована а на преосталих неколико се чека да у блиској будућности добију свог власника.

Приватни сектор улаже своја средства у производњу, скромно и опрезно, уз коришћење средства банака и Фонда за развој РС. По слободној процени, привредни субјекти су, у оној мери у којој су, повезани искључиво лично а не итересно тј. институционалај сарадња је у дефанзиви у односу на личну сарадњу и комуникацију. Највећи део привреде користи ресурсе у окружењу и највећи део производа се пласира на тржиштима ван општине Коцељева.

Пољопривредни пројизводи, дрво, каолинске глине и камен представљају главне ресурсе у производњи. Највећи део обновљивих ресурса се користи у производњи док необновљиви нису ни приближно оптимално искоришћени.

Локални предузетници у процесима стратешког деловања и доношења одлука се, обично, користе знањима и информацијама до којих су стигли личним контактима сајмовима и другим видовима информисња.

Карактеристично је одсуство заједничког маркетиншког деловања и стратегије у том смислу. Руководство општине Коцељева је преузело иницијативу да мале привредне субјекте оснажује, промовише и, колико то је могуће, информише о могућностима коришћења општинских, административних, ресурса у интересу њиховог бољег рада и функционисања.

Пољопривреда

Свакако да је пољопривреда најзаступљенија грана али она трпи последице екстензивности, неуређености тржишта, застареле механизације, уситњености пољопривредних имања и парцела као и старости популације. Тренутно се не располаже са јасним показатељима и бројкама које би децидирано дале број или проценат оних који се самостално издржавају укључујући самостално деловање у пољопривреди.

Од укупне површине општине 74 % чини пољопривредно земљиште и то 58% под ораницама и баштама, 11% под воћњацима и 5 %под ливадама и пашњацима, а 23 % под шумом. Од пољопривредних производа доминирају ратарске културе пшеница и кукуруз, а од воћарских култура шљива, малина и купина.

Индустрија

Индустријска производња у Коцељеви има репрезента у фабрици опеке у Доњем Црниљеву која представља привредни субјекат који по свом значају, броју запослених и целовитости производње спада у најзначајније привредне субјекте у општини. Свакако да су Воћар, фабрика за прераду пољопривредних производа –

тренутно у проблемима, ЗА Фруит, Амбалажерка ,Млин у Драгињу, Зорка неметали у Доњем Црниљеву и картонажа Тамнава 2004, Пемистил из Коцељеве предузећа која се својом делатношћу и производним програмима се налазе одмах иза поменуте опекарске индустрије.

Вредне су помена предузетничке иницијативе које су, до душе, у развоју. Фазанерија «Црвен петао» својим оригиналним тржишним производним програмом заслужује не само да буде поменута већ и узета за пример добре идеје и предузетничке иницијативе. Агросервис, који, поред основне делатности одржавања пољопривредне механизације, креће и осваја нове технологије у пољопривредној производњи пужева и вертикалног гајења јагода.

Једини егзактан податак јесте проценат незапослених који износи 9% мада и овај податак је подложен провери пошто не постоје јасни критеријуми незапослености већ само стање на евиденцији код Националне службе за запошљавање. Тренутно најлакше до посла долазе конфекцијски радници а за потребе основне и средње школе ангажовани су наставници и професори са територија других општина који свакодневно путују на посао.

Радна популација према најновијим статистичким подацима прима око 24 000 динара бруто месечно с тим што се не располаже са подацима који би указивали на месечна примања жена и, евентуално постојање, полне дискриминације. Службе Центра за социјални рад не располажу са валидним подацима о проценту броја становника који живе испод границе сиромаштва а мање од једног процента прима неку врсту социјалне помоћи.

Не егзистира ни једна служба, установа или НВО која је прикупила податке на терену који би коренсподирали стању на терену те би свака прогноза у том смислу била ближе промашају него ли одраз ситуације у стварности.

ПРОЦЕНА КАПАЦИТЕТА ЗА РАЗВОЈ

Дугорочни капитал

Природни ресурси

Керамичке и опекарске глине са карбонатским стенама уз кварцни песак чине ресурсе присутне на овом простору који су истраживани. Термалне воде нису посебно истраживане те за них нема података.

Може се рећи да је општи ниво угрожености животне средине низак уз ограду да се нема увид у (не)контролисану употреби хербицида у пољопривреди. Онолико колико је могуће Општински органи управе за заштиту животне средине утичу на побољшање квалитета животне средине иако не постоји релевантна развојна политика на коју би била наслоњена и интегрисана сама заштита животне средине.

Организације и институције

Успостављањем нове општинске власти покренуте су иницијативе за повезивање малих општина у западној Србији као и на успостављању сарадње и

повезивања на међународном нивоу. Један од циљева локалне самоуправе је да општина Коцељева у будуће буде фактор повезивања и сарадње два округа на чијим се границама и сама налази а никако да буде само гранична општина и граница у том смислу. У том смислу и јачају комуникације на међуопштинским нивоима.

Врло је изражена активност општинског руководства да, паралелно са економским развојем и изградњом инфраструктуре, акценат стави и на повећање утицаја малих општина (до 30 000 становника) на републичке органе власти, фондове и друге институције где је, у овом часу, одсуство разумевања за проблеме малих општина и те како присутно. У том смислу је и покренута иницијатива да се у оквиру СКГО оснује Групација малих општина западне Србије.

Вишегодишња изолованост државе у којој се живело је, као позитивну реакцију, иницирала потребу код руководства општине да се повезује са другим општинама у региону и Европи.

Свакако да је добрим делом има утицај и то да се сећају када се живело у далеко већој држави и да је и она, нашем духу, била мала. Обавеза према покољењима и жеља за сто бољом комуникацијом и сарадњом са окружењима даје потстицај за јачим и ефикаснијим деловањем на том плану. Међу прве резултате се, са поносом, може представити претстојеће братимљење са општином Еркланд из Краљевине Норвешке што је резултат добре комуникације и сарадње са Друштвом Норвешко-Југословенског пријатељства. Може се рећи да је преовлађујући дух руководства много шири од територије и капацитета општине.

Привредни субјекти општине врло лако комуницирају са локалном администрацијом превасходно што у администрацији преовладава свест да предузетништво треба помоћи и у оквирима својих могућности им се излази у сусрет. Стога се може рећи да је администрација локалне самоуправе ефикасна.

Финансијски извори

Јавни сектор значајно учествује у финансирању инфраструктурних инвестиција у општини свестан њиховог значаја за заједницу како у домену економског развоја тако и у смислу побољшања квалитета живљења.

Потребно је напоменути да локална самоуправа у овом часу користи максималну могућност пуњења буџета по основу такси тако да једино повећањем броја привредних субјеката у општини би могло да дође повећања прихода по том основу. Тренутно, приходи од такси чине око 3% општинског буџета.

Локална самоуправа је свесна да без већих страних инвеститора или већих домаћих неће бити значајнијих помака у локалном развоју те стога чини веома значајне напоре за оспособљавање и повећање капацитета инфраструктуре за прихват будућих привредних корисника (снабдевање електричном енергијом је нередовно са осцилацијом у напону, повећање количине питке воде, изградња и проширење канализационе мреже, поправка и асвалтирање путне мреже као и повечање и побољшање капацитета телефонске инфраструктуре). Долазак великих страних инвеститора (Раух, Ростфеникс) је резултат ове, добро постављене, микро-стратегije.

Податак о степену удела зарада из некомерцијалних активности и по основу стечених права није нигде експлицитно исказан као ни број њихових корисника.

Куповна моћ становника општине је скромна а обзиром да се становништво претежно бави пољопривредом то значи да куповна моћ директно зависи од ситуације у том сектору (метео услови, поплаве, откуп, цене...). Приватни капитал је у стадијуми опрезног и скромног раста а не постоји ни један изразито развијен представник тог сектора или неколицина који би могли да имају пресудан утицај по животну околину или друштвену заједницу.

Људски ресурси

Просечна старост мушког и женог дела популације је прилично изједначен и износи 40 за мушкарце односно 42.3 за жена. Као и увећани општина кардио-полмуларне болести, дијабет, малигнитет као и депресивни синдроми су најчешћи видови обољења а кардијално-пулмуларне болести, малигнитет и хипертензија су најчешћи узроци смрти. Сама здравствена заштита задовољава и у оквирима је системских решења. Сама чињеница да је традиционални начин исхране преовлађујући (у исхрани преовлађује повећана употреба угљених хидрата, масти и свињског меса) говори о нивоу свести становника општине у погледу здравог живота и превенција. Приступ је такав да се обраћају здравственим радницима само у случају болести. Потребна је активност на едукацији и промоцији здравог живота ширег спектра у смислу рада и са градским и са сеоским становништвом као и са свим старосним групама.

Национална служба за запошљавање не располаже са подацима који би дали стварну слику о томе ко су стварно незапослени а ко се пријавио на евиденцију ради остваривања права социјалне заштите. Инвалиди представљају становништво које се најтеже запошљава.

Институцијални потицаји су углавном једини који поспешују samozapošljavanje.

Ромска заједница је укључена у јавни и политички живот општине са два одборника у Скупштини општине где су у у могућности да изнесу и артикулишу своје потребе. Представници ромских НВО-а и одборници у локалном парламенту су веома активни у тражењу пута изласка из неповољних ситуација у којима се поједини чланови њихове заједнице или сама заједница налази.

У скорије време нису забележени било какви инциденти који би указивали на постојање искључења мањина и њихово маргинализовање већ, напротив, покушаји заједнице да се Ромској мањини помаже на што бољој едукацији пошто је то једини пут за економско оснаживање и интеграцију у целој заједници Републике а не само у општини Коцељева.

Не треба посебно наглашавати да у целој популацији улога породице је значајна и да су пристне и врло изражене кохезионе силе и припадност породици и у ширем смислу.

Капацитети

Невладин сектор је неразвијен и управо се ради на њиховом омасовљењу, оснаживању и организованом деловању. Самим тим и њихов утицај је слабог интензитета.

Представници ромских НВО-а и одборници у локалном парламенту су веома активни у тражењу пута изласка из неповољних ситуација у којима се поједини чланови њихове заједнице или сама заједница налази.

Ситуација у школству је као и другде: слабо материјано окружење утиче и на скромност у погледу примене савремених едукативних учила – помагала.

Кад је реч о едукацији радног становништва оно је сведено да курсеве и обуке односно преквалификације које се организују у оквиру Националне службе за запошљавање. НСЗЗ своје курсеве организује и на захтев предузетника. Од скоро

У Коцељеви делује Удружење приватних предузетника које, као и све организације у том стадијуму, имају проблема са артикулацијом деловања као и са јасном визијом, стратегијом деловања и постојања.

Идентитети

У општини Коцељева не егзистира јасна стратификација становништва и једино око чега се људи окупљаје је спорт (одбојка, фудбал), лов и, донекле, политичко деловање. Приметно је одсуство конфликта. Јављају се повремено ексцеси као реакција појединаца/група на одлуке о поштовању одлука Скупштине општине. Ти се ексцеси решавају у оквирима система. Одсуство конфликта и слаба економска развијеност директно су пропорцији са криминалом те се слободно може рећи да не постоји организовани криминал и да је стопа криминалних активности у паду.

Како је страначка припадност једина о којој се говори и инсистира то и ниво разговора зависи од актера и места где се одвија а самим тим и ниво уважавања различитости варира од размене мишљења, идеја и ставова до вербалног конфликта.

Општа је процена да су становници општине Коцељева у свом понашању веома пасивни, склони да иницијативе и иницијаторе подвргну, дискретно, потсмеу. Постоје појединци на које је претходни период индуковао позитивне промене у смислу да преузимају судбину у своје руке и боре се за побољшање личног економског и културног статуса. Велика је већина незадовољна и пасивна очекујући и полажући право (?!) да неко за њих реши све њихове проблеме а себи су дали за право на критику и оцењивање не предузимајући ишта да себи и свом окружењу побољшају положај, Сматрају да је критиковање врхунац њиховог домета у доприносу заједници и доказ њихове спремности да на максималан начин, интелектуално, дају свој допринос. Са своје стране традицију поштују фолклорно и у границама својих интереса док се о општинском руковођству, јавно и искрено, не изјашњавају већ дипломатски, водећи при том рачуна да ће им, можда, једног дана затребати! Хијерархија се уважава у границама потребног и неопходног, такође, водећи рачуна не би ли им истинско уважавање хијерархије и процедура угрозило њихов его и интегритет.

Предузетништво

Како је раније поменуто, Удружење предузетника је скоро формирано, иницијативом Регионалне привредне коморе у Ваљеву те локални предузетници немају јасну визију сврхе постојања свог Удружења. У поступку или су већ регистрована гранска удружења пољопривредника где је за очекивање да, заједно са Удружењем предузетника, представљају потенцијалне капацитете заједнице. Општинско руководство улаже значајне напоре да оснажи ова Удружења својом подршком и расположивим ресурсима.

Овај модус подрке није видљив у јавности пошто на територији општине Коцељева не делује ни једна локална ТВ станица а радијски простор, који покривају четири локалне станице, не показује интертесовање за праћењем дешавања и подизањем капацитета у општини већ им је главна радна активност емитовање поздрава и жеља.

На територији општине Коцељева су доминантна два велика предузећа, Зорка неметали у Доњем Црниљеву и Фабрика за прераду хране Воћар, која је ове године била у структурним проблемима а остало су МСП. Карактеристика локалног предузетништва у најкраћем би била да су предузетници веома опрезни и да не прихватају велики пословни ризик. Више су за стратегију постепеног развоја и својим средствима. Сваки већи финансијски ризик и задуживање код пословних банака би им био корак у неизвесност.

Велика већина привредника по својој пословној оријентацији учествује у ланцу екстерних произвођача (производња намештаја, амбалаже, палета, натрон врећа...) или у текстилној индустрији у лон пословима за друге и ино-партнере док једино Зорка неметали и Воћар су директно изложени ћудима екстерног тржишта а њих неколико (произвођачи сточне хране, дистрибутери за локалне малопродајне објекте и услуге) су присутни на локалном тржишту.

Зорка неметали, Воћар, Фабрика обуће, Агросервис, Кофекција Џентлмен и др. у рукама субјеката ван општине Коцељева.

Највећи проценат пољопривредног земљишта и шума је у индивидуалном власништву.

Свест о трајним вредностима

Онај део традиционалног бића становника општине Коцељева који је окренут односу према госту и даље се гаји и надграђује те се не памти да је неко напустио Коцељеву (квалитетно) неугошћен. Доста се држи до гостопримства које је, збиља, искрено.

Посебна стручна, социолошка, студија би могла да да одговор на питање о разлозима/последницама паланачког квалитета живљења, његовим добрим/лошим странама као и могућностима и смеровима побољшавања истог.

ВИЗИЈА ОДРЖИВЕ КОЦЕЉЕВЕ

Коцељева је место у коме ће свако ко у њега дође пожелети да остане а нико ко је ту рођен неће пожелети да оде.

Простор развијене привреде, препознатљив по сточарству, воћарству, повртларству и брзи пољопривредних производа.

Коцељева је модерна локална заједница са развијеном инфраструктуром и богатим спортским, културним и туристичким садржајима у којој се држи до традиције и народних обичаја.

Локална управа је одговорна, брза, ефикасна, отворена и у функцији грађана.

Образовне и здравствене институције прилагођење су потребама грађана.

Развој Коцељеве није угрозио животну средину, здравље људи, нити укупан квалитет живота.

ВРЕДИ ЖИВЕТИ У КОЦЕЉЕВИ !

А реченица која се чула у процесу визионарења

«Не идемо из Коцељеве – остајемо у Европи!»

гледа нас, као слоган и мото, са страница прве штампане публикације - промо материјала, која угледала светлост дана у мају месецу 2006-те.

ОБИМ ПЛАНИРАЊА

Кроз процес израде Стратегије одрживог развоја општине Коцељева дефинисане су области стратегије:

Инфраструктура;

Просторно и урбанистичко планирање;

Друштвени развој;

Економски развој и запошљавање;

Заштита животне средине.

ПРИКАЗ И АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

ИНФРАСТРУКТУРА

Под инфраструктуром се подразумевају сва изграђена јавна добра и успостављене институције на локалном нивоу, чијим функционисањем се обезбеђује пружање услуга грађанима у области комуналних производа.

Саобраћајни систем

Стање

Саобраћајна инфраструктура као елемент повезивања и функционисање простора и привреде развоја у њему, треба да омогући ефикасно и рационално вршење транспортног рада који ће уследити као израз задовољења потреба за превозењем људи и добара.

До данас, до 2006. година друмски саобраћај је био основни вид транспорта људи и добара и вероватно да ће овај статус задржати још дужи низ година, бар што се тиче транспорта људи и добара на подручју општине Коцељева.

Развој саобраћаја увек прати друштвено-економски и привредни развој одређеног подручја. На жалост, ове области су последњих година, најблаже речено, имале силазну линију развоја што је за последицу имало деградацију постојеће саобраћајне инфраструктуре и стихијски развој (неплански, без пројектне документације и веома често без решених имовинско-правних односа).

Постојање магистралног пута М-21, три регионална пута и завидна покривеност територије општине мрежом путева нижег ранга, свакако представља и елемент развоја општине.

Концепт основне уличне мреже опредељен је везама којима се територија насеља отвара према окружењу. Улична мрежа Коцељеве се логички и функционално надовезује на мрежу магистралних, регионалних и локалних путева.

Путна мрежа

Путну мрежу јавних путева на територији општине чине магистрални пут М -21, три регионална правца Р-206, Р207. и Р-208, мрежа од 12 општинских (локалних) путева, улична мрежа и мрежа некатегорисаних путева.

Табела 1.Путна мрежа на територији општине Коцељева по категоријама

Ред број	Категорија пута	Дужина (км)	Савремени Коловоз (км)	Туцаник (км)	Шљунак (км)	Земља (км)	% путева са савременим коловозом
1.	Магистрални	22	22				100 %
2.	Регионални	51,2	43,3	7,9			84,6 %

3.	Општински	62,3	29,4	32,9			47,2 %
4.	Улице у насељима	15,8	8,8	7,0			55,7
5.	Некатегорисани	693,7		245		448,7	
Укупно		838,1	103,6	285,8		448,7	12,36

Табела 2.Магистрални путеви

Ред. број	Број пута	ПУТНИ ПРАВАЦ	Дужина (км)	
			Укупно	Саврем. коловоз
1.	М 21	Граница општине- Драгиње-Коцељева-Дружетић-граница општине УБ	22	22
УКУПНО:			22	22

Табела 3.Регионални путеви

Ред. Број	Број пута	ПУТНИ ПРАВАЦ	Дужина (км)	
			Укупно	Саврем. коловоз
1.	Р 206	Зукве – Коцељева – Комино брдо	22,4	22,4
2.	Р 207	Крнуле – Драгиње – Каменица -Миличаница	16,5	13,5
3.	Р 208	Граница општине Владимирци - Доње Црниљево - граница општине Осечина	12,3	7,4
УКУПНО:			51,2	43,3

Табела 4.Општински путеви

Ред. број	Број пута	ПУТНИ ПРВАЦ	Дужина (км)	
			Укупно	Саврем. коловоз
1.	О - 1	Коцељева – Свилеува-Баталаге - Тулари	12,9	11,9
2.	О - 2	Магистрални пут М-21 (Вила леска)-Брдарица(Белег)- центар Брдарице, регионални пут Р-207	11,0	1,6
3.	О - 3	Коцељева – Бресница - Влашчић	5,7	4,2
4.	О - 4	Коцељева- Суботица- Коњски гроб	5,7	-
5.	О - 5	Регионални пут Р-206-Ћуковине-Градојевић-Регионални пут Р-208	5,9	2,5
6.	О - 6	Свилеува (Ерина кућа)-Баталаге-Новаци (долином реке Тамнаве)	4,1	-
7.	О - 7	Општински пут О-1 – Баталаге (школа)	2,5	2,5
8.	О - 8	Магистрални пут М-21 - Дружетић (школа)	2,7	2,7
9.	О - 9	Магистрални пут М-21 (Липовица)-М.Бошњак (школа)	2,1	2,1
10.	О - 10	Општински пут О-2(Белег)-Јазовник (граница Општине Коцељева)	3,3	-
11.	О - 11	Регионални пут Р206 - Голочело	0,5	-
12.	О - 12	Регионални пут Р206 – Галовић (откупна станица)	1,9	1,9
13.	О-13	Општински пут О -1-Јазовник (граница општине Коцељева)	3,9	-
14.	О-14	Регионални пут Р-206 – Љутице (школа)	0,1	-
УКУПНО:			62,3	29,4

Укупна дужина мреже некатегорисаних путева који су уписани у катастар непокретности је 693,7 км.

Основни путни правци прилазу Коцељеви су следећи :

- М – 21 Ваљево - Шабац
- Р – 206 Коцељева - Уб
- О – 1 Коцељева - Свилеува
- О – 3 Коцељева – Бресница

Магистрални пут М-21 кроз Општину Коцељева се простире у дужини од 22 км. Улична мрежа града је повезана са магистралним путем М-21 преко три саобраћајна чвора, од којих је један денивелисан, а два су у нивоу.

Регионални пут Р-206 кроз Општину Коцељева се простире у дужини од 22,4 км почев од села Зукава преко Коцељеве до Коминог брда. Део регионалног пута пролази кроз насељено место Коцељева следећим улицама: Убски пут, ВИ личке дивизије и Јована Цвијића.

Локални пут Л-1се простире у дужини од 12,9 км од Коцељеве до Свилеуве и Баталага до Тулара, а кроз насељено место Улицом Луке Лазаревића.

Локални пут Л-3 простире у дужини од 5,7 км од Коцељеве преко Бреснице до Влашћића, а кроз насељено место Улицом Жиће Димитријевића.

У техничком погледу сви прилазни путеви су покривени асфалтним коловозним застором.

Регионални путеви пројектовани су са рачунском брзином од 50 – 60 км/х, док је магистрални пут са рачунском брзином од 80 км/х.

Пропусна моћ улазно – излазних путних праваца је за регионалне путеве 600-800 возила/х, а за локалне 480 возила/х у оба смера кретања.

Основну уличну мрежу у Коцељеви чине саобраћајнице које се надовезују на мрежу улазних магистралних регионалних и локалних путева. Улична мрежа града је повезана са магистралним путем М-21 преко три саобраћајна чвора, од којих је један денивелисан, а два су у нивоу. Овакво решење омогућава контролу приступа на транзитну саобраћајницу и повећање општег нивоа безбедности саобраћаја.

Примарне градске саобраћајнице имају функцију да повежу шира градска подручја као и да остваре везу ужег градског подручја са улазно – излазним правцима. Примарну мрежу саобраћајница чине : градска магистрала (део магистралног пута М-21), Немањина улица и улица ВИ личке дивизије. Укупна дужина примарних градских саобраћајница на територији насеља износи 7,16 км.

Улога секундарних градских саобраћајница је да повежу градска подручја и да прикупљају саобраћајне токове са терцијалних саобраћајница и омогуће њихово уливање у саобраћајне токове на мрежи примарних саобраћајница.

Секундарну мрежу саобраћајница чине следеће улице: 23. септембра, Десанке Максимовић, Жиће Димитријевића, Јанка Веселиновића, Јована Цвијића, Карађорђева, Косовска, Крајишка, Луке Лазаревића, Милована Глишића, Миће Станојловића, Николе Ђукића, Омладинска, Првомајска, Проте Матеје Ненадовића, Убски пут, Борачка, Војводе Степе, Вука Караџића, Дише Атића, Доситејева, Драгана Максимовића, Душанова, Југ Богданова, Лазе Лазаревића, Ловачка, Љутице Богдана, Милана Гавриловића, Мишарска, Нушићева, Осме црногорске бригаде, Подгорска, Расничка, Стојана Новаковића, Тамнавски пут, Теслина, Устаничка, 1300 каплара и Церска.

Укупна дужина секундарних саобраћајница 7,25 км.

Све остале саобраћајнице сврстане су у терцијалне.

Саобраћајни токови на терцијарној мрежи градских саобраћајница су по карактеру изворно – циљни и малог интензитета.

Окосницу уличне мреже чини Немањина улица, иначе део старог магистралног пута Шабач – Ваљево, који се пружа у правцу север – југ. Просечна регулациона ширина ове саобраћајнице износи око 18 м. Улица је покривена асфалтним коловозним застором, без одговарајуће пратеће инфраструктуре.

Са леве и десне стране су тротоари у лошем стању, и траке зеленила. Стога је неопходна реконструкција главне градске саобраћајнице, при чему је неопходно обезбедити минималну ширину саобраћајних трака од 3,20 м по смеру. Потребно је изградити и кишну канализацију. Остале улице су изграђене од савремених материјала, а имају функцију сабирних и стамбених саобраћајница секундарног и терцијарног типа. Ипак, нису све покривене асфалтом и немају све решено одводњавање, као ни уличну расвету.

У насељеном месту Коцељева постоји 51 раскрсница од којих су 32 раскрснице регулисане вертикалном сигнализацијом. Деветнаест раскрсница није регулисано ни једним видом сигнализације. У насељу нема раскрсница на којима је саобраћај регулисан светлосном сигнализацијом.

Хоризонтална сигнализација је примењена само на неким сегментима мреже. У веома лошем је стању, не обнавља се и у већини случајева уопште не постоји. Разделне линије, ивичне линије, зауставне линије, пешачки прелази, стрелице за усмеравање на територији насеља Коцељева би требало обновити.

Вертикална сигнализација је у односу на хоризонталну у релативно добром стању међутим постоји потреба за постављањем већег броја саобраћајних знакова који би допринели квалитетнијем функционисању саобраћаја.

Одржавање саобраћајне сигнализације је у надлежности Општинске управе – оделења за привреду и јавне службе, а радове изводи предузеће коме исти буду поверени на основу Уговора.

Паркирање

У насељу је изграђено и уређено недовољно јавних паркинг површина које не одговарају потребама Коцељеве. У наредној табели набројана су јавна паркиралишта у насељу Коцељева.

Табела 5.Списак јавних паркиралишта

РЕДНИ БРОЈ	ЛОКАЦИЈА ЈАВНОГ ПАРКИРАЛИШТА	БРОЈ ПАРКИНГ МЕСТА	НАЧИН ПАРКИРАЊА
1.	Улица Н. Ђукића- код Аутобуске станице	21	Управно 90°
2.	Карађорђева – код ПС Коцењева	11	Косо 60°
3.	Прилаз Општини из Карађорђевог улице	11	Управно 90°
4.	Код зграде Општине до парка	7	Управно 90°
5.	Немањина улица – код робне куће	13	Управно 90°
6.	Немањина улица – код Агробанке	5	Управно 90°
7.	Немањина улица – преко пута Општине	28	Косо 60°
8.	Немањина улица – код парка Дома културе	22	Управно 90°
9.	Немањина улица – код Дома здравља	20	Управно 90°
10.	Немањина улица – прилаз стамбеној згради	3	Подужно

11.	Омладинска – код зграде електродистрибуције	15	Управно 90°
12.	VI личке дивизије – код "Воћар" Коцељева	19	Управно 90°
УКУПНО		175	

У насељу Коцељева је изграђено и уређено 175 паркинг места на 12 јавних паркиралишта што је недовољно за ову величину насеља. У појединим улицама у насељу дозвољено је паркирање на коловозу као што је случај у једном делу Немањине улице због чега је отежан проток саобраћаја.

У осталом делу насеља привремено стационирање саобраћаја се обавља на деловима коловоза и тротоара што умањује ефикасност одвијања саобраћаја. Поједини од усвојених урбанистичких планова решавају локална питања стационирања саобраћаја, али већина њих није реализована.

Узимајући у обзир развијеност централних градских функција линеарно дуж Немањине улице, неопходно је обезбедити одговарајући број паркинг места.

Јавне и зелене површине

Јавне и зелене површине на подручју општине Коцељева (варошица) поверене су на уређивање, одржавање и заштиту Дирекцији за грађевинско земљиште, путеве и изградњу општине Коцељева ЈП.

Месне заједнице су одговорне за уређење својих зелених површина.

Зелене површине имају вишеструку улогу у животу заједнице, а сам естетски изглед је веома битан за сваку средину а нарочито за урбану.

Један од закључака је да општина Коцељева има доста зелених површина, али само одржавање истих није на задовољавајућем нивоу.

Јавни превоз путника

Пријем и отпрема путника одвија се са аутобуске станице за приградски и међуградски превоз путника која се налази у Улици Николе Ђукића. Површина парцеле је 0,21 ха од чега објекат заузима 0,027 ха. Аутобуска станица располаже са са 7 аутобуских перона који су долазни и полазни тако да у једном часу може да се отпреми и допреми 32 аутобуса.

Са аутобуске станице у Коцељеви свакодневно саобраћа осам превозника са 72 поласка према 8 одредишта приказаних у наредној табели.

Табела 6. Поласци са аутобуске станице у међумесном линијском превозу путника

РЕДНИ БРОЈ	ОДРЕЂЕНИ ПРАВАЦ	БРОЈ ПОЛАЗАКА У ТОКУ ДАНА
1.	Београд	13
2.	Београд (Уб)	2
3.	Ваљево	16
4.	Шабац	15
5.	Д. Црнићево	5
6.	Баталаге	4

7.	Дружетић	16
8.	Уб	1
УКУПНО ПОЛАЗАКА		72

Транзитне линије које се заустављају на АС "Коцељева" су:

Шабац – Коцељева - Ваљево
Београд - Коцељева - Доње Црниљево
Нови Сад – Коцељева - Ваљево
Ниш – Коцељева - Шабац
Београд – Коцељева - Владимирци

Локација аутобуске станице опредељује начин вођења аутобуског саобраћаја до магистралног пута М-21 следећим саобраћајницама:

- Аутобуска станица – М-21 – Шабац:
Улицом Немањиним
Улицом ВИ личке дивизије
- Аутобуска станица – М-21 – Ваљево:
Улицом Немањиним
Улицом Миће Станојловића

Уколико је Немањина улица услед ванредних околности затворена за саобраћај аутобуси се воде Карађорђевој и Душановом улицом.

Локални аутобуски саобраћај у Општини Коцељевља обављају Предузеће за превоз путника и робе и туристичке услуге "ЕУРОТРАНС-ТУРС" Д.О.О. Коцељева, Предузеће за транспорт, трговину и услуге "ШЕВИЋ – ТУРС " Д.О.О. Владимирци и Предузеће у приватној својини за туристичко посредовање и превоз путника и робе у друмском саобраћају " Тамнава Тоурс " д.о.о. из Коцељеве.

Линије локалног аутобуског саобраћаја у приградском линијском превозу путника су следеће :

Предузеће за превоз путника и робе и туристичке услуге "ЕУРОТРАНС-ТУРС" Д.О.О. Коцељева ;

Коцељева – Ш.Каменица – Д.Црниљево ;
Коцељева – Свилеува – Баталаге .
Дружетић – Коцељева – Драгиње – Рашића кућа ;
Баталаге – Коцељева – Драгиње – Рашића кућа ;
Дружетић (кафана) – Коцељева - Драгиње ;
Коцељева – Д. Крај – Зукве ;
Коцељева - Ш. Каменица – Драгиње – Коцељева ;
Коцељева – Ћуковине – Д. Црниљево.

Предузеће за транспорт, трговину и услуге "ШЕВИЋ – ТУРС " Д.О.О. Владимирци

Д.Црниљево - Коцељева и

Баталаге – Коцељева

Предузеће у приватној својини за туристичко посредовање и превоз путника и робе у друмском саобраћају " Тамнава Тоурс " д.о.о. из Коцељеве

Коцељева - Д. Црнићево

Општинска управа Коцељева – одељење надлежно за послове саобраћаја води регистар оверених редова возње у приградском линијском превозу путника на територији општине Коцељева за текућу годину.

Саобраћај теретних возила

Саобраћај теретних возила у насељу Коцељева се углавном одвија преко градске магистрале – обилазнице М-21. Кроз центар насеља саобраћај теретних возила одвија се улицама ВИ личке дивизије, Немањине, Карађорђево, Душанове и Миће Станојловића до изласка на магистрални пут М-21.

Најзначајнији превоз терета на подручју Коцељеве је обављало Аутосаобраћајно предузеће "Стрела" Коцељева до њене приватизације, а сада више приватних предузећа од којих је најзначајније "Отпод промет".

Станице за снабдевање горивом

На подручју ГП-а налазе се две станице за снабдевање свим врстама горива. Једна станица за снабдевање горивом се налазу у насељу у Немањиној улици. Капацитет станице је 90000 литара са 5 точионих места. Друга станица се налазу на магистралном путу. Капацитет станице је 120000 литара са 5 точионих места. Обе станице за снабдевање горивом припадају "Југопертол"-у.

Трендови и тенденције

Као што се види у приказу постојећег стања путна мрежа је добро развијена али са недовољном покривеношћу асвалтним коловозним застором. Локална самоуправа сходно својим (скромним) расположивим средствима чини максималне напоре да у изградњи, поправци и одржавању путне инфраструктуре који су њеној надлежности. Као општинске службе тако и Дирекција као ЈП перманентно конкуришу за средства и код донатора тако и код министарства – Министарство пољопривреде за изградњу и одржавање путне мреже.

Доста се очекује од реконструкције магистралног пута М-21 деонице Шабац-Ваљево која је предвиђено да почне са радовима у априлу 2007. То је највећа инвестиција у тој области у Западној Србији и која ће се највећим делом реализовати на територији општине Коцељева и од које ће највећу и директну корист баш општина и становништво општине Коцељева имати највише користи.

У најави је изградња велике и савремене бензинске пумпе са ауто гасом на М-21 преко пута постојеће што ће дати свој посебан допринос развоју места Коцељева.

ПТТ саобраћај и телекомуникације

Стање

Фиксни телефонски саобраћај

Чворна телефонска централа типа "СЛ 2000/224", укупног капацитета комутације од 1808 прикључака, смештена је у одговарајућем зиданом објекту у ул. Омладинској. ЧЦ "КОЦЕЉЕВА" и има два кабловска подручја. Прво, капацитета 600x4, покрива насеље Коцељева и практично се поклапа са обухватом Плана генералне регулације. Друго је капацитета 200x4 и обухвата суседна сеоска насеља: Дружетић, Бресницу, Зукве, Мали Бошњак и Суботицу. На 100 становника инсталирано је и у функцији 28,45 телефонских прикључака. Постојеће стање ТТ мреже представљено је у табели.

Табела 7. Постојеће стање ТТ мреже на подручју ЧЦ "КОЦЕЉЕВА"

кабл. подручје	Година изградње	капацитет кабла (четворки)	број парица	број претплатника			слободне парице	број захтева
				директни	двојници	укупно		
Н ^о 1	1991	600	1200	774	502	1276	175	290
Н ^о 2	1995	200	400	270	208	478	13	132
укупно		800	1600	1044	710	1754	188	422

У телефонски саобраћај је укључено 1808 претплатника, што је укупни капацитет централе. Резерви у капацитетима каблова нема. Разделник у телефонској централни је на крају амортизационог периода. Међуразделник не постоји.

Не постоје уређаји за вишеструко коришћење парица.

Евидентирано је 422 захтева за нове прикључке који не могу да се реализују.

На подручју обухвата Плана генералне регулације изграђена је кабловска канализација у дужини од 1493м. Канализација је изведена са бројем цеви који задовољава перспективно решење и капацитете каблова приступне мреже и спојних оптичких ТТ каблова и то: у улици Омладинској 134м, у улици Немањиној 974м, у улици Милована Глишића 171м и у улици Николе Ђукића 214м. Примарна ТТ мрежа је изграђена као доминантно подземна, а индивидуални прикључци (секундарна мрежа) у обухвату плана су углавном ваздушни.

ЧЦ "КОЦЕЉЕВА" је спојним коаксијалним ТТ каблом повезана на главну аутоматску телефонску централу "ШАБАЦ"

Због попуњености свих капацитета и великог броја нереализованих захтева за новим прикључцима, постојећа присупна ТТ мрежа на реону ЧЦ "КОЦЕЉЕВА" је ограничавајући фактор развоја насеља Коцељева и суседних сеоских насеља (Дружетића, Бреснице, Зукви, Малог Бошњака и Суботице).

Мобилни телефонски саобраћај

У обухвату Плана генералне регулације, на брду Ловац, изграђена је базна радио-станица и радио-релејна станица мобилне телефоније "КОЦЕЉЕВА" фаза ИВ, Предузећа мобилне телефоније "СРБИЈА БК -ПТТ" Београд (МОБТЕЛ) која обезбеђује квалитетан мобилни телефонски саобраћај мреже 063.

Најближа базна радио-станица мобилне телефоније Предузећа за телекомуникације ТЕЛЕКОМ-СРБИЈА А.Д. Београд, је на силосу млинске индустрије у Драгињу и она није у стању да обезбеди квалитетан мобилни телефонски саобраћај корисницима мреже 064 у насељу Коцељева и у већем (јужном) делу општине. У току је изградња базне радио-станице и радио релејне станице на локацији уз Убски пут, која ће омогућити квалитетан мобилни телефонски саобраћај мреже 064 корисницима у обухвату Плана генералне регулације и на значајном делу општине Коцељева.

Трендови и тенденције

У међувремену Телеком Србија је започела радове на довођењу оптичког телефонског кабла у Коцељеву чиме ће фиксна телефонија добити у брзини, већем протоку и подићи капацитете .

Електроенергетски инфраструктурни систем

Стање

Општина Коцељева се ел.енергијом напаја са јединственог електроенергетског система - из трафо-станица: 220/110кВ "ШАБАЦ 3", 110/35кВ "ШАБАЦ 1", 35/20 кВ "КОЦЕЉЕВА" и 35/10 кВ "КОЦЕЉЕВА". У обухвату Плана генералне регулације, потрошачи ел.енергије се снабдевају из шест трафо-станица 10/0.4кВ и седам трафо-станица 20/04кВ. На подручју општине Коцељева нема производних капацитета електричне енергије.

Надлежно електродистрибутивно предузеће је ЈП ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА - Шабац (у оквиру ЈП ЕЛЕКТРОСРБИЈА -Краљево) које, у складу са стратегијом развоја високонапонске мреже, планира и реализује прелазак са четворонапонског система 110/35/10/0.4 кВ на тронапонски систем 110/20/0.4 кВ.

Основно напајање ел.енергијом је далеководом 35 кВ, односно далеководом 110 кВ: ТС 110/35 кВ "ШАБАЦ 1"- ТС 35 (110)/20 кВ "ВЛАДИМИРЦИ" - ТС 35 (110)/20 кВ "КОЦЕЉЕВА", који ради под напоном 35 кВ. Укупна дужина далековода је преко 30.0 км, и изграђен је 1989. године, проводницима типа Ал-Ч. 3x150мм² на метално-решеткастим стубовима, са једним заштитним ужетом. Велика дужина проводника далековода 35 кВ узрокује напонске прилике на граници прихватљивости квалитета напајања ел. енергијом и поузданости рада електроенергетског система у општини Коцељева и снажан је ограничавајући фактор будућег развоја.

Резервно напајање ел.енергијом је далеководом 35 кВ из правца разводног постројења "БАЊАНИ", који је прикључен у ТС 35/10 кВ "КОЦЕЉЕВА".

У обухвату Плана генералне регулације су трафо-станице: 35 (110)/20кВ "КОЦЕЉЕВА" и 35/10 кВ "КОЦЕЉЕВА" које напајају комплетно подручје општине Коцељева, и далековод 35 кВ који их повезује. Трафо-станица 35/10кВ ће бити демонтирана одмах по укидању трансформације 10/0.4 кВ.

Карактеристике трафо-станица, вршна оптерећења и протекла енергија у 2001. години дате су у табели.

Табела 8.Преглед карактеристика и вршних оптерећења ТС 35/20 кВ и ТС 35/10кВ

назив трафо-станице, преносни однос , година изградње	снага трансфо- (МВА)	вршно оптерећење трансформатора 2001.год. (МВА)	протекла енергија 2001.год. (МWh)	крајња година експлоатације
ТС 35 (110)/20 кВ "КОЦЕЉЕВА", 35/20 кВ, 1983.год.	8	5.0	20306	2040.
ТС 35/10 кВ "КОЦЕЉЕВА", 35/10 кВ, 1975.год.	4	1.6	7619	2005.

експло

За 2002. годину, укупно вршно оптерећење конзума трафо-станица 35/20 кВ и 35/10 кВ је било око 7.0 МВА, где је удео потрошње ел.енергије на подручју насеља Коцељева (обухват ПГР) око 50%.

Електроенергетска. мрежа и трафо-станице називног напона 20 кВ и 10 кВ

У обухвату Плана генералне регулације, потрошачи ел.енергије се снабдевају из шест трафо-станица 10/0.4кВ са укупним капацитетима инсталисаних трансформатора од 2,470 МВА и седам трафо-станица 20/04кВ са укупним капацитетима инсталисаних трансформатора од 5,550 МВА. Карактеристике и вршна оптерећења трафо-станица дата су у Табели 2, а преглед високонапонских водова 20 кВ и 10 кВ у следећим табелама.

Табела 9. Преглед постојећих дистрибутивних трафо-станица 20/0.4 кВ и 10/0.4 кВ обухвату ПГР Коцељева

Назив ТС, максималан капацитет тип, напонски ниво, трансформатор	година изградње	измерено вршно оптерећење (кВА)		
		1997	2000	2002
"КОЦЕЉЕВА ИИ " (400 кВА) кула, 10/04кВ, 400кВА	1957	325	374	362
"КОЦЕЉЕВА ИИ " Црква, (400 кВА) кула, 10/04кВ, 400кВА	1957	478	540	-
"НОВА ПОРТА " , (2x630 кВА) зидана, 20/04кВ, 630кВА	2000	-	-	470
"КОЦЕЉЕВА ИИИ ", (400 кВА) блиндирана, 10/04кВ, 400кВА	1974	227	287	197
"КОЦЕЉЕВА ИВ " Убски пут, (630 кВА) монтажнобетонска, превезива, 630кВА	-	440	509	

"ИМЛЕК" (2x630 кВА) зидана, 20/04кВ, 630 кВА	-	108	85	110
"КОРЛЕКС" (630 кВА) зидана, 20/04кВ, 400кВА	-	115	158	164
"КОЦЕЉЕВА Х" Рекр. Центар, (630 кВА) монтажнобетонска, 10/04кВ , 630кВА	1986	183	220	231
"БЛОК 37", (2x630кВА) монтажнобетонска, 20/04кВА, 630кВА	-	420	507	480
"ВОЂАР И", (630кВА) у објекту, 10/04кВ , 630кВА	-	315	340	400
"ВОЂАР ИИ", (2x1000кВА) зидана, 20/04кВ, 2x1000кВА	1986	800	1258	1464
"РИНГЛОВ" (250кВА) блиндирана 10/04кВ, 250 кВА	-	180	263	312
"ПАРТИЗАНСКИ ПУТ" (160кВА) стубна 10/04кВ, 160 кВА	-	149	169	100
"КОЦЕЉЕВА ХВИИ" Илин крст (2x1000кВА) зидана , 20/04кВ, 630 кВА	-			
"КОЦЕЉЕВА ВИИ" Лукићи, (160 кВА) портална, превезива, 160кВА	1979	119	137	160

Табела 10. Преглед подземне високонапонске мреже 20 кВ у обухвату ПГР Коцељева

Подземни ел.ен. кабл 20 кВ	година изградње	пресек проводника (мм)	дужина деонице (м)
ТС 35/20кВ - ТС "ИЛИН КРСТ" - ТС "ВОЂАР ИИ"	1986	2x3x(1x150)	1840
ТС "ВОЂАР ИИ" - ТС "БЛОК 37"	1986	3x(1x150)	1100
ТС "БЛОК 37" - ТС "НОВА ПОРТА "	1986	3x(1x150)	450
ТС "НОВА ПОРТА " - ТС "КОРЛЕКС" - ТС "ИМЛЕК"	1986	3x(1x150)	750
ТС "ИМЛЕК" - ТС "УБСКИ ПУТ"	-	3x(1x150)	350
ТС "УБСКИ ПУТ" -ТС "КОЦЕЉЕВА ИИИ" на10 кВ	1982	3x(1x95)	567

Табела 11. Преглед подземне високонапонске мреже 10 кВ у обухвату ПГР Коцељева

Подземни ел.ен. кабл 10 кВ	година изградње	пресек проводника (мм)	дужина деонице (м)
ТС 35/10кВ - ТС "ВОЂАР И"	1977	2x(3x70)	365
ТС "КОЦЕЉЕВА ИИ" - ТС "УБСКИ ПУТ"	1974	3x70	360
ТС " КОЦЕЉЕВА ИИИ " - ТС "КОЦЕЉЕВА Х"	-	3x(1x150)	500
прикључак за ТС "РИНГЛОВ"	1972	3x50	105

Табела 12. Преглед далековода 10 кВ у обухвату ПГР Коцељева

Далековод 10 кВ на дрвеним стубовима	година изградње	пресек проводника (мм)	дужина у обухвату ГП (м)
ТС 35/10кВ - извод Драгиње	1957	3x25	1550
ТС 35/10кВ - извод Ринглов	1972	3x70	360
ТС 35/10кВ - извод Коцељева	-	3x50	500

Укупан инсталирани капацитет у енергетским трансформаторима је 9,21 МВА. Трафо-станице 20/04кВ "ВОЋАР ИИ", 10/0.4кВ "ВОЋАР И" и 20/04кВ "КОФЛЕКС ИИ" су искључиво у функцији снабдевања индустријских потрошача, са укупним инсталираним капацитетом од 3,430 МВА.

Уважавајући да је оптимално оптерећење трансформатора 80%, као критична места у капацитетима трансформације уочавају се реони: ТС "РИНГЛОВ", ТС и "КОЦЕЉЕВА ВИИ", а с обзиром на дужине НН извода, дефицит трансформације је у улицама Ж. Димитријевића, Војводе Степе, Расничке и у блоковима уз магистрални пут Шабац-Ваљево јужно од ул.Подгорске. Због истека амортизационог периода, критичне су и све трафо-станице 10/0.4 кВ.

Ваздушни изводи 10 кВ из ТС 35/10 кВ "КОЦЕЉЕВА" ка Драгињу и Коцељеви су дотрајали, на дрвеним стубовима, са неадекватним пресецима проводника. Поменути далеководи озбиљно нарушавају постојећу и планирану урбанистичку концепцију, с обзиром на забрану изградње објеката (осим инфраструктурних) у заштитним појасевима далековода (по 4.5м са обе стране трасе) и на присуство великог броја постојећих објеката за стални боравак људи у заштитном појасу далековода.

Нисконапонска електро енергетска мрежа и јавна расвета

Нисконапонска мрежа изграђена је претежно као ваздушна: проводницима типа АЛ-Ч. и Х 00/О-А на армирано-бетонским стубовима и канделаберским стубовима јавне расвете. У ул. Десанке Максимовић изграђен је мешовити вод (10+0.4)кВ са самоносивим кабловским снопом 0.4 кВ.

Ваздушна НН мрежа је у добром стању, осим деоница на дрвеним стубовима и са монофазном мрежом, чији је удео око 20%. Критична места се поклапају са реонима са дефицитом капацитета трансформације, а који су наведени у претходном поглављу.

Посебно се истиче проблем снабдевања потрошача у ул. Жиће Димитријевића због: великог броја потрошача, велике дужине проводника неадекватног пресека, амортизованисти постојеће мреже и присуства монофазне мреже.

Подземна мрежа 0.4 кВ, изграђена је: до објеката са централном функцијом у ужем градском језгру, у зонама вишепородичног становања, до индустријских потрошача и као напојна за ваздушну НН мрежу. Подземна кабловска мрежа 0.4 кВ је у добром стању.

Јавна расвета је комплетно и квалитетно изграђена у ул Немањиној (од Илијиног крста до краја улице - на металним канделаберским стубовима висине 10,0м), што је од изузетног значаја, с обзиром да се ради о главној улици у насељу.

Јавна расвета је делимично изграђена у улицама: Карађорђевој, Десанке Максимовић, Душановој, Лазе Лазаревића, Миће Станојловића и Милована Глишића - на бетонским стубовима ваздушне мреже 0.В кВ.

У обухвату Плана генералне регулације је око 120 постојећих светиљки јавне расвете са живиним сијалицама високог притиска снаге 250W и 125W. Укупна инсталисана снага је око 210 кВА.

Трендови и тенденције

Као и код путне инфраструктуре локална самоуправа чини напоре да се обезбеде средства за изградњу и реконструкцију електро мреже. У том смислу се удруживањем средстава корисника, ЕД Шабац и општине Коцељева решавају проблеми у нисконапонској мрежи по селима. Тенденција је да се пројектима конкурише за обезбеђивање недостајућих средстава код Министарства за локалну управу и самоуправу и пољопривреде.

Од средстава из Националног инвестиционог Програма се финансира инфраструктурно опремање (струја, вода, канализација) индустријске зоне Обилазни пут.

Снабдевање водом

Стање

Изградњи водоводне мреже у насељу Коцељева, приступило се седамсесетих година прошлог века. Снабдевање насељске водоводне мреже обављало се са изворишта у Бељину, преко међуопштинског водоводног система. Како ни квантитетом ни квалитетом воде ово извориште није задовољавало, прибегло се изградњи новог изворишта у атару села Драгиње.

Снабдевање водом становништва општине Коцељева (Коцељева, Драгиње, Брдарица, Свилеува) обезбеђује се преко водосистема датог на коришћење и одржавање ЈКП „ПРОГРЕС“ Коцељева.

Како ни решење са снабдевањем водом из изворишта у Драгињу и Бељину, није подмирило потребе насеља Коцељева и фабрике „Воћар“, 1990. године приступило се истражним радовима и изради Главног пројекта снабдевања водом насеља Коцељева на основу којих је изграђено ново извориште у атару села Свилеува. Извориште у Свилеуви чине три бушена бунара укупне издашности око 30,0 л/с којим се захвата подземна вода и потисним цевоводима дужине 11,0 км доводи у разводну водоводну мрежу насеља Коцељева. Сирова вода и захваћена из подземља на сва три изворишта се само хлорише. Хлорне станице се налазе уз бунаре.

На потисном цевоводу од изворишта у Драгињу, налази се резервоар „Драгиње“, запремине 140,00м³ на коти 175м.н.м. На потисном цевоводу од изворишта у Свилеуви, налази се контра резервоар „Тамнава“, запремине 650,00м³ на коти 170 м.н.м. На потисном воду од изворишта у Свилеуви, нема изграђених резервоара.

Обзиром да се ради о брдовитом терену , за потребе уједначавања притиска у мрежи, на потисном цевоводу од изворишта у Свилеуви, изведене су прекидне коморе:

- Прекидна комора I у зони Грабљанске мале
- прекидна комора II у зони Зарубске мале у Свилеуви.

Примарна водоводна мрежа-потисни водови

Обзиром да је систем снабдевања водом насеља Коцељева општински, даје се основни приказ примарне водоводне мреже, односно потисних цевовода.

Табела 13. Табеларни приказ примарне водоводне мреже- потисни водови

Пречник (мм)	Врста материјала	Дужина (м)	Проценти (%)
АЦ		9200,00	49,19
Потисни вод од резервоара Драгиње до трикључног шахта	ПВЦ	6500,00	34,75
Ø 200	АЦ	9200,00	49,19
Потисни вод од бунара у Свилеуви до трикључног шахта	ПВЦ	3000,00	16,04
Ø 315/300	ПВЦ	2000,00	10,69
Ø 225/200	ПВЦ	10890,00	100,00
Ø 219,10	ЧЕ	3000,00	16,04
	Укупно:	18700,00	100,00

Секундарна водоводна мрежа

Табела 14. Табеларни приказ секундарне водоводне мреже

Пречник(мм)	Врста материјала	Дужине(м)	Проценти(%)
Ø 200	АЦ	1300,00	
Ø125	АЦ	670,00	
Ø100	АЦ	100,00	
Ø80	АЦ	5410,00	
Ø100	ПЕ	940,00	
Ø90	ПЕ	730,00	
Ø80	ПЕ	1590,00	
Ø63	ПЕ	3260,00	
Ø50 (2")	ПЕ	1040,00	
Ø5/4"	ПЕ	960,00	
Ø3/4"	ПЕ	270,00	
Ø		16	
Ø			

Трендови и тенденције

У протеклој години је урађена Студија водоснабдевања општине Коцељева која је дефинисала јасну стратегију и могућности у водоснабдевању. У том смислу су потом израђени пројекти који у потпуности обједињују извориште у Свилеуви,

побољшавају притисак у мрежи уз обезбеђивање довољних количина питке воде. У том смислу поред средстава из општинског буџета коришћена су средства Министарства пољопривреде-Дирекција за воде РС и Националног инвестиционог плана.

Одвођење отпадних вода

Стање

Одвођења санитарно-фекалних отпадних вода насеља Коцељева одвија се на два начина:

- канализационом мрежом општег система
- индивидуалним септичким јамама.

Индивидуалне септичке јаме, доминирају у периферним стамбеним зонама насеља. Одвођење атмосферских вода насеља Коцељева, одвија се на три начина:

- канализационом мрежом општег типа
- атмосферском канализационом мрежом
- постојећим травнатим каналима.

Одвођење индустријских отпадних вода насеља Коцељева обавља се „индустријским“ канализационим колектором до сабирног канализационог колектора и даље до реке Тамнаве. Све отпадне воде насеља, испуштају се у реку без претходног пречишћавања.

Канализациона мрежа општег система

Сакупљање и евакуација санитарно-фекалних и атмосферских вода, насеља Коцељева, обавља се канализационом мрежом „општег система“. Као реципијент сакупљених отпадних вода користи се река Тамнава.

Обзиром на конфигурацију терена (брдовито), само примарна канализациона мрежа функционише као општа, док секундарна сакупља само део атмосферске воде кровних површина које се у њу улива директно из олука. Доминантна количина атмосферске воде са уличних коловоза, евакуише се у трвнате канале поред и слива наниже ка реци Тамнави. У том смислу су и профили секундарне мреже канализационих колектора неубичајено мали, обзиром да је реч о канализационој мрежи „општег“ система.

Дакле, санитарно-фекалне и атмосферске воде са кровних површина сакупљене системом секундарних канализационих колектора уливају се у сабирни канализациони колектор профила Ø500 мм у улици 23. Септембра, који пролази испод магистралног пута М-21 (Шабац-Коцељева-Ваљево), да би се непосредно иза пута укључио у колектор индустријских отпадних вода и стотинак метара низводно излио у старачу реке Тамнаве.

Како је старо корито реке са једне стране потпуно затрпано а са друге повезано са знатно дубљим регулисаним коритом реке Тамнаве, то изливно место сабирног насељског канализационог карактера у реку, функционише као рентезони базен који повремено ствара успор и у самом сабирном колектору.

Део насеља северно од реке Тамнаве има канализациону мрежу са директним испустом у реку без икаљквог пречишћавања.

Фабрика „Воћар“ која је смештена ван индустријске зоне, северно од реке Тамнаве, има посебан испуст у реку али и сопствено постројење за пречишћавање техничке воде.

Јужни део насеља смештен на вишим котама, прилично је разуђен и непокривен канализационом мрежом.

Табела 15.Табеларни приказ постојеће канализационе мреже општег система

Пречник (мм)	Врста материјала	Дужина (мм)	Проценти %
Ø500	Бетон	400,00	3,67
Ø500	АЦ	870,00	8,00
Ø300	АЦ	640,00	5,87
Ø300	ПВЦ	250,00	2,29
Ø250	АЦ	170,00	1,56
Ø200	АЦ	2150,00	19,74
Ø200	ПВЦ	5510,00	50,59
Ø150	АЦ	850,00	7,80
Ø125	АЦ	50,00	0,46
	Укупно :	10890,00	100,00

бетон	400,00	3,67
АЦ	4730,00	43,43
ПВЦ	5760,00	52,89
Укупно:	10890,00	100,00

Оцена стања општег система канализације

Постојећа канализациона мрежа „општег“ система, покрива око 67 % корисника водовода на подручју насеља Коцељева. Мрежа секундарних колектора је недовољнодимензионисана обзиром да је реч о „општем“ канализационом систему а рубни делови мреже су непрописно плитки.

На целој мрежи кинете у шахтовима нису изведение, већ је извршено само бушење цеви у шахту

Атмосферска канализациона мрежа

За потребе евакуације атмосферских вода из централног дела насеља Коцељева (са највећим процентом непропусних површина) у Немањиној улици у Коцељеви, изведен је атмосферски канализациони колектор профила Ø 500 мм , који се излива у реку Тамнаву у зони постојећег моста.

Такође је урађена атмосферска канализација у делу новог насеља у улицама Вука Каџића, Нушићевој, делу улице Лазе Лазаревића и у делу улице Дише Атића.

Табела 16.Табеларни приказ постојеће атмосферске канализације

Пречник (мм)	Врста материјала	Дужина (м)	Проценти (%)
Ø 500	бетон	1250,00	100,00

Оцена стања система за одвођење атмосферских вода

Постојећа атмосферска канализациона мрежа покрива само 7,68% корисника водовода на подручју насеља Коцељева. Канализациони колектор је нов и у добром стању.

Индустријска канализациона мрежа

За потребе евакуације индустријских отпадних вода из индустријске зоне насеља Коцељева, изведен је индустријски канализациони колектор профила Ø 200 мм, који се излива у сабирни колектор, а затим у старачу реке Тамнаве.

Табела 17. Табеларни приказ постојеће индустријске канализације

Пречник (мм)	Врста материјала	дужина	Проценти (%)
Ø 200	АЦ	1000,00	100,00

Постојећа индустријска канализациона мрежа покрива само 0,62% корисника водовода на подручје насеља Коцељева.

Мрежа је дотрајала, запуштена, недовољно димензионисана, само делимично у функцији. У 2005-ој и 2006-ој години су урађене две врло важне студије Студија водоснабдевања питком водом општине Коцељева као и Студија о сабирању, одвођењу и пречишћавању отпадних вода на територији општине Коцељева.

Трендови и тенденције

У 2006-ој години је урађена Генерална студија прикупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода на територији општине Коцељева. Општини је био потребан и неопходан један тако свеобухватан документ који третира проблем отпадних вода на целој територији општине. Из такве студије проистичу појединачни пројекти који ће решавати проблеме. Тако је и Доње Црниљево дошло у прилику да решава своје проблеме са отпадним водама при чему ће се користити средства НИП-а.

У даљој перспективи развоја морају се предузети следећи потези:

изградња и реконструкција колекторске мреже.

изградња секундарне канализационе мреже

контролисано сакупљање отпадних вода на целокупној територији општине Коцељева.

индустрија мора уводити најбоље доступне технике у управљању отпадним водама

изградити савремени систем за пречишћавање отпадних вода

SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
Постојање јавно-комуналног предузећа Добар географски положај на Коридору Југоисточна Европа - Јужни Јадран Јединствена свест о потреби изградње и реновирања инфраструктуре	Недостаје политички консенсус о приоритетима Недостатак пројектне документације Недостатак кадрова Информатичка (не) умреженост Транзиција Неразвијен, неразрађен и недовољно афирмисан систем концесија
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Добра повезаност са регионалним центрима Приватни капитал и донатори	Ригидан систем Однос политичких снага република/локал

Специфични проблеми

- Недовољна покривеност општинских путева и улица савременим асфалтним коловозним застором ;
- Недостатак адекватне инфраструктуре на подручју општине
- Слабости у електроснабдевању
- Недостатак инфраструктурних пројеката односно пројектне документације ;
- Недостатак стручних и компетентних кадрова у јавним предузећима на подручју општине Коцељева везаних за проблематику инфраструктуре

ПРОСТОРНО И УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ

Генерално се може закључити да област просторног и урбанистичког планирања није била област која је била стожер и ослонац доношења Одлука како на нивоу локалне самоуправе тако и државе у целини.

Позитивна искуства која постоје на локалном нивоу и која се тичу спровођења појединих урбанистичких докумената нису на жалост успела да се укорене у начину размишљања и постану правило. Несхватање важности процедуре и планског начина размишљања доводиле су често, а и сада доводе до исхитрених одлука. Резултати таквог понашања огледају се у нерационалном коришћењу и трошењу основног и највреднијег ресурса коју локална самоуправа има, а то је грађевинско и остало земљиште.

Неактивност у предметним областима доводи до објективног ограничења у развојном смислу, јер је немогуће одговорити на захтеве и идеје потенцијалних

домаћих и страних инвеститора. Шта то у суштини значи за тренутак у коме се налази држава и локална самоуправа не треба посебно образложење.

Посебан закључак који треба да се истакне је проблем **БЕСПРАВНЕ ГРАДЊЕ**. Сам термин асоцира на анархију што нам свакако није циљ, али без неопходних планских докумената још дуго ћемо се бавити санирањем последица, а не конзистентном земљишном политиком.

Досадашње учешће јавности у процесима просторног и урбанистичког планирања је занемарујуће, што због законских решења, али и због недостатка свести о потреби учествовања у процесу одлучивања. Активности грађана су у наведеним процедурама евидентне само када је у питању лични интерес, а не када је у питању и интерес и потреба заједнице.

Стање

Полазећи од основног постулата, потребе и жеље да се прихвати живот у хармонији са животном средином, који је дефинисан и опште прихваћен као "**развој којим се иде у сусрет потребама садашњости тако да се не угрожава могућност будућих генерација да задовоље своје сопствене потребе**", а у складу са чињеницом да се свеукупни развој одвија у простору који је ограничен, аспект и област просторног и урбанистичког планирања имају посебну важност и тежину.

Основна потреба и опште постигнута сагласност о успостављању и остваривању заједничке визије наше општине – општине Коцељева, захтева између осталог и подробну анализу пређашњег и садашњег статуса у области просторног и урбанистичког планирања, а све из разлога правилног дефинисања проблема. Искуства говоре да ја темељна анализа и правилно и прецизно уочавање проблема, пресудан фактор у њиховом решавању.

Идеја је да се кроз активности на изради ЛА – 21 дође до стратешких праваца за примарне области и њихов складан развој. Обзиром да свака активност треба за циљ да има побољшање укупног квалитета живота сваког појединца и заједнице у целини, посебно је важно ангажовати се на пољу укључивања јавности у поступке планирања развоја.

Просторно планска и урбанистичка документација не треба да буде само законска обавеза и довољна сама себи, већ свакако треба да доприноси и иницира сталан процес преиспитивања. Сарадња локалне управе, Јавних предузећа и шире стручне јавности и грађана основни су темељи и предуслови за спроводљивост планских решења.

Иако су области просторног и урбанистичког планирања неодвојиве и компатибилне, јер се надовезују и преклапају, посматране су парцијално у овом извештају. Узимајући у обзир чињеницу да ће анализа бити вршена и по осталим областима (инфраструктуре, економског развоја и запошљавања, друштвеног развоја, заштите животне средине и смањења сиромаштва), извештај ће се задржати на фактичком стању расположиве просторно планске и урбанистичке документације. Резултати и смернице осталих анализа добро ће доћи за будуће планове и суштински за квалитетнију ЛА – 21.

Основу стратегије у организацији и коришћењу простора, у смислу подршке стратегији развоја локалне самоуправе, чине таква решења у простору која омогућавају:

- већу атрактивност простора и шири избор решења, са локационог становишта, за улагање домаћег и страног капитала;
- територијално диференцирање развојних политика, мера и инструмената;
- заштиту природних и створених ресурса и добара, са становишта економских интереса и интереса очувања квалитета животне средине;
- подстицање научног и технолошког развоја;
- саобраћајно, информатичко и управљачко повезивање као предуслов за ефикаснију производњу и социјални развој;
- развијање информационог система о простору и животној средини;
- локациону флексибилност у доношењу инвестиционих одлука.

Просторним планом се првенствено усмерава и контролише организација и уређење простора општине али су у њему садржане и пропозиције из других области развоја (економског, социјалног и др.). Утолико је просторни план до одређеног степена интегративан. Разлог је у неодвојивости разних аспеката. Наиме, планске пропозиције о уређењу и коришћењу простора на општинском нивоу не могу бити спроведене применом само просторних политика, мера и инструмената у ужем смислу, већ и покретањем и применом сложенијег инструментаријума, који обухвата и политике из назначених других области развоја.

Просторни план обухвата следеће области/секторе: заштита и коришћење природних ресурса (пољопривредно и шумско земљиште, воде, минералне и енергетске сировине); основе размештаја становништва; развој и уређење градских и сеоских подручја; начела просторне организације јавних служби; локациони услови и усмеравање размештаја индустрије; развој и размештај инфраструктуре (водопривреда, енергетика, саобраћај и телекомуникациони системи); развој и организација туристичких подручја; заштита животне средине и природних добара и заштита непокретних културних добара.

Урбанистичким планирањем и уређењем простора и насеља обезбеђује се:

- просторна организација насеља, којом се стварају квалитетнији животни услови;
- очување и унапређење укупног градитељског наслеђа, традиције градитељства и створених вредности насеља;
- допуна постојећих и стварање нових урбаних вредности;
- обнова и реконструкција историјских и амбијенталних целина;
- очување земљишта погодног за пољопривреду, природних вредности и животне средине тог насеља, суседног насеља и региона;
- усклађеност изградње инфраструктуре и другог уређења јавног грађевинског земљишта.

Урбанистички планови су:

- општи урбанистички планови;

регулациони планови.

Општи урбанистички планови су генерални план и план општег уређења. Регулациони планови су план генералне регулације и план детаљне регулације.

Разматрајући са једне стране теоретски приказ и потребан ниво просторно планске и урбанистичке документације за нашу општину, и са друге стране постојеће стање у тој области може се навести глобални оквир евидентираних проблема.

Проблеми се могу сврстати у неколико основних група:

- недостатак квалитетних и применљивих урбанистичких планова,
- неажурне катастарске подлоге,
- недовољан осећај локалне власти за потребом израде планске и урбанистичке документације,
- недовољна свест јавности о значају урбанистичких планова, што се да приметити кроз недовољно учешће грађана у поступцима јавног увида иако је то Закон омогућио,
- недостатак стручних кадрова за правилно и квалитетно тумачење донетих планова,
- недостатак преко потребног консензуса између струке и политике
- недостатак финансијских средстава,
- запостављање аспекта заштите животне средине у поступку израде и доношења планова и
- није још увек донета Национална стратегија просторног уређења на нивоу државе.

Редослед изнетих хипотетичких проблема није адекватан њиховој појединачној важности, већ је изнет као полазна основа за адекватну расправу и анализу сваког појединачно.

Почеци просторно планских активности за територију општине Коцељева, јављају се почетком 70-их година прошлог века. Наиме тада је уз активно учешће локалне управе израђен први Регионални просторни план северо-западне Србије. Обухват тог плана био је у тадашњим границама Подринско – колубарског региона. Важно је напоменути да тада није постојао Просторни план Републике Србије из кога би се могле преузети обавезне смернице за просторни развој наведеног региона.

У каснијем периоду је уведена законска обавеза израде Просторног плана општине као стратешког документа који је требао бити основ за доношење стратешких одлука. Општина Коцељева је 1989. усвојила Просторни план општине Коцељева за период до 2010. године. Садржај тог документа био је у сагласности са тадашњим законским решењима.

Закон од 1995. год. нажалост доноси решење којим се у хијерархији просторно планске документације уопште не спомиње Просторни план општине као обавезан плански документ, што доноси евидентан проблем примене већ постојећих просторних планова.

У то време се са аспекта просторног планирања ипак дешава нешто што је и поред свих коментара врло битно, а то је доношење Просторног плана Републике

Србије. Очекивања тадашње стручне и остале јавности од тог документа била су ипак превелика, јер је време после тога показало да ни тај план није одговорио на суштинска питања од значаја за одрживи развој локалних средина.

Закон од 2003. године поново после стручних расправа доноси обавезу локалним самоуправама да у одређеним роковима – 18 месеци, донесу Просторни план општине као и урбанистичке планове за сва насељена места у општини. Рок за доношење плана је прошао, а план није донет. Од стране локалних власти никад није оспоравана потреба доношења планске документације, али узевши у обзир потребно време за израду такве документације и цену коштања те врсте посла, а у контексту висине локалног буџета, делимично је разумљива чињеница да та законска обавеза није извршена у већини општина.

На снази су тренутно, од стране Скупштине општине Коцељева донета Привремена правила грађења за насељено место Коцељева и Привремена правила грађења за сеоска насеља која се спроводе у складу са Законом. Коментар на постојеће стање извире из самих назива важећих докумената – **привремена** - . То су само основни постулати који могу тренутно да обезбеде неку врсту одговора на постављене захтеве од стране заинтересованих инвеститора.

Чињеница која је актуелна, а везана је за ову област јесте процедура усвајања измена и допуна Закона о планирању и изградњи, која доноси продужетак рокова у којима ће локалне самоуправе бити обавезне да донесу планске и урбанистичке документе. Ипак као и до сада нема адекватних решења у смислу стручне и финансијске помоћи за спровођење законске процедуре доношења планова.

Претходни период са аспекта урбанистичког планирања је на територији општине Коцељева био далеко плодотворнији од претходно презентоване теме. Наиме почети урбанистичког планирања и доношење урбанистичких планова везан је превасходно за насеље Коцељева, које је прво почело због свог развоја да се суочава са просторним проблемима.

Први урбанистички план донет је 1971. године, а затим се 1976. године насеље Коцељева проглашава за насеље градског карактера, па самим тим донет је и нови урбанистички план који је израђен од стране тадашњег предузећа за планирање "План" из Шапца. 1980. године доносе се и урбанистички планови за сеоска насеља - Доње Црниљево и Драгиње. За тадашње време то су били документи који су покушали да створе неопходне предуслове за развој и доношење оптималних одлука, а све у функцији равномерног развоја насеља.

На основу донетог Генералног урбанистичког плана за Коцељеву, доноси се низ урбанистичких планова нижег реда - ДУП-ова који тада доносе детаљна урбанистичка решења за поједине делове насеља. Планови у том периоду поред решавања проблема са потребама за грађевинским земљиштем за стамбену изградњу, решавају и развој других делатности као што су пословне зоне, пијаце, индустријска зона итд. И поред доста критика које се можда могу упутити тадашњим урбанистичким решењима, ипак се и данас може приметити да је основни концепт насеља у просторном смислу добро постављен.

У претходном периоду су у складу са Законом донете су и урбанистичко уређајне основе за сеоска насеља Каменица, Свилеува и Баталаге. Та документа су и

поред својих добрих решења остала празно слово на папиру у смислу реализације.

Као и код сегмента планирања, тако је и у домену урбанизма после доношења новог реформског Закона о планирању и изградњи стављена локалним самоуправама обавеза да преиспитају све постојеће урбанистичке планове. Формирана је Комисија за планове као стручно тело општине које има задатак да врши стручну контролу урбанистичких планова у изради, као и да пружа неопходну помоћ општинској управи у спровођењу планова. Урбанистички планови су преиспитани и донете су одлуке које дефинишу делове тих урбанистичких планова који се могу примењивати, али исто тако и делове који нису у складу са Законом. Прописани су исто тако Законом рокови за доношење нових урбанистичких планова, а коментар на ту чињеницу је исти као и код просторно планских докумената.

Трендови и тенденције

Тренутно је у току израда Плана генералне регулације за насеље Коцељева. Усвојен је Нацрт плана и он је сада у фази Јавног увида где се очекује активно учешће јавности које би својим примедбама и предлозима свакако могло да подигне квалитет решења која су предложена.

Дакле, тренутна ситуација са аспекта расположивости урбанистичке документације је незадовољавајућа. И ту су на снази Привремена правила грађења која нису довољна за доношење оптималних одлука. Сваки озбиљнији захтев за изградњом значајнијег развојног објекта судара се са потребом да се израђују парцијални урбанистички документи који поред процедуре израде доносе потенцијалним инвеститорима и финансијске издатке.

Општинска управа врши своје Законом прописане и поверене послове из ових области преко одељења за урбанизам, комуналне, стамбене и имовинско правне послове. На тим пословима ради тренутно 5 извршилаца и то: дипломирани просторни планер, дипл. инж. пољопривреде, дипл. правник и 2 грађевинска техничара. Евидентан је недостатак архитекте и грађевинца. На посредан начин у доношењу и спровођењу урбанистичких планова су укључена и Јавна предузећа - комунално, Електродистрибуција, Дирекција за грађевинско земљиште, Телеком итд. Посебан сегмент представља проблем везан за недостатак квалитетних геодетских подлога, а повољност је што се интензивно ради на успостављању Катастра непокретности за целу општину.

SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<p>Географски положај</p> <p>Расположива просторна, планска и урбанистичка документације</p> <p>Добра сарадња са планерским кућама</p> <p>Развијена свест стручне и управљачке инфраструктуре о потреби поседовања и примене планских и урбанистичких докумената</p>	<p>Недовољна развијена свест јавности о значају урбанистичких планова</p> <p>Недостатак стручних кадрова</p> <p>Недовољна финансијска средства за израду просторних и урбанистичких планова</p> <p>Непоштовање постојеће законске регулативе у домену праћења промена у простору</p> <p>Непостојање ГИС-а</p> <p>Недостатак квалитетних и применљивих планских докумената</p>
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
<p>Примена законске регулативе</p> <p>Стручна помоћ надлежних министарстава – консалтинг</p> <p>Континуирана едукација кадрова</p>	<p>Недостатак стручних кадрова</p> <p>Недостатак потенцијалних просторних планера и урбаниста у окружењу</p> <p>Политичка и јавна свест</p> <p>Прекид прилива финансијских средстава</p>

Специфични проблеми

Недостатак квалитетних и применљивих просторних и урбанистичких планова

Недовољан стручни кадар за правилно и квалитетно тумачење и имплементацију просторних и урбанистичких планова

Недостатак програма за израду просторног плана општине

Минимално учешће јавности у процедури израде и доношења планских докумената

Неажурне катастарске подлоге и остале базе података као основ за плански процес

ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ

Друштвени развој, термилошки и аналитички посматрано, обухвата много сегментата друштвеног односно социјалног битисања: од микро заједнице као

што су удружења, савези и сл. преко месне заједнице као најмањег сегмента организовања на локалном нивоу па до општина као основних структурних елемената државе, и саме државе и њеног интегрисања у европске односно у светске нивое општег друштвеног стања и развоја.

Анализирајући најбитније сегменте друштвеног битисања као што су: здравствена заштита, социјална заштита образовање, култура, брига о старим и инвалидским лицима и младима најпре се може закључити да је у свим овим сегментима присутан висок ниво централизације од стране државе. Држава практично финансира све сегменте а сходно томе и има највеће ингеренције од доношења закона и подзаконских аката, дакле императивног регулисања, до именовања односно давања сагласности на именовање органа управљања и руковођења у установама и другим организационим облицима друштвеног живота.

Истовремено, оснивачи истих тих установа односно других организација су у највећој мери локалне самоуправе односно општине. Оснивањем установа локалне самоуправе изражавају потребу за регулисањем одређеног друштвеног сегмента а истовремено немају никаквог утицаја на основну организацију, програме рада и кадровску структуру. Скромни буџети малих и неразвијених општина као што је наша тешко износе дату им обавезу обезбеђивања материјалних трошкова за грејање, одржавање објеката, текуће техничке потребе, путне трошкове запослених итд.

Здравствена заштита

Стање

Кумулативно дејство негативних појава и догађања у последњих 15 година (међународна изолација, ратови на простору бивше СФРЈ, велики број избеглих и прогнаних лица, незапосленост, лоши социјални услови и уопште пораст сиромаштва) довело је и до погоршања свеукупног здравља становништва а истовремено и квалитета и нивоа адекватне здравствене заштите како у Србији тако и у нашој општини.

У структури доминантних узрока смрти су хроничне незаразне болести: целеброваскуларне, кардиоваскуларне, малигни тумори, опструктивне болести плућа, шећерна болест, инсуфицијенција бубрега итд. У прилог томе говоре и подаци добијени у самом Дому здравља на основу пријава ординирајућих лекара.

Опструктивне болести плућа: 2003. година-14 пријављених,
2004. године- 7
2005. године- 27

Карциноми:
2003. године-10
2004. године-15
2005. године-20

Короналне болести срца:
2005. године-14

2006 (прва 2 месеца)- 7

Посебно је индикативно погоршање менталног здравља становништва у виду неуроza, психоза (2005.год. 21). Ту су и болести зависности које су у константном порасту посебно алкохолизам. Поред хроничних незаразних болести у порасту су и заразне болести (подаци добијени у епидемиолошкој служби Дома здравља):

2004.године укупно оболелих 558
(ТБЦ-9, Варичела-245,Оксиурис-207,Ентероколитуси-60)

2005.године укупно оболелих 663
(ТБЦ-9,ХепатитихБ-13,Оксиурис-39,Ентероколитис-112,Варичела-103,
Салмонелоза-1)

Трендови и тенденције

Систем здравствене заштите у нашој општини био је интегрисан у високо централизован систем државе. У таквом вишедецениском функционисању неки сегменти су се показали и као позитивни пре свега боља покривеност сеоског подручја здравственом заштитом у сеоским амбулантама а које су данас празне и руиниране.

Боље организовани грађни у месним заједницама као што је Д.Црниљево сопственим улагањима одржавају сеоску амбуланту што указује на потребу становништва за непосредном односно физичком близином лекара и другог медицинског особља.

Међутим, утисак је да се годинама уназад тенденције кретале у обрнутом смеру обзиром да су се сеоске амбуланте "гасиле" а истовремено се број здравственог особља повећавао у Дому здравља у центру општине, који пак функционише у оквиру Медицинског центра Шабац.

На територији наше Општине функционишу две амбуланте (у Д.Црниљеву, Драгињу, односно са медицинском сестром у Каменици и Свилеуви).

Општа немаштина и сиромашене и државе и грађана показало је сву апсурдност постојећег стања: недостатак адекватних медицинских апарата , инструмената и осталог медицинског материјала па и лекова, тешкоће у одржавању објеката, и са друге стране нерационално повећан број запослених у овој области а истовремено пораст броја оболелих и потенцијално здравствено угрожених категорија становништва.

Овакво опште стање у овој области иницирало је доношење новог Закона о здравственој заштити који успоставља нову мрежу здравствених установа, оснивачка права, надлежности и финансирање, кадровску структуру. Примену и ефекте овог Закона можемо очекивати у наредних неколико година.

Дом здравља је конкурисао код Министарства здравља са пројектом «Дневна болница» да би добио неопходна средства за опремање исте и да би повећао понуду корисницима са територије општине а, истовремено, смањио притисак и гужве у болницама у Шапцу и Вањеви. Тиме би постојећи кадар био оптимално упослен а грађани би могли да користе оне услуге које су у понуди и за које није предвиђено задржавање у болници

Специфични проблеми

Константно повећање оболелих од хроничних болести цереброваскуларних и кардиоваскуларних, малигних тумора, опструктивних болести плућа, погоршање менталног здравља становништва и болести зависности

Недостатак услова за дневни боравак пацијената, са опсервацијом, дијагностиком и лечењем пацијената

Недостатак адекватних медицинских апарата и опреме за дијагностику

Недостатак информатичке опреме

Необразованост становништва о здравом начину живота и исхране као начину за смањење ризика оболевања од хроничних болести

Необразованост становништва о болестима зависности

Приоритети

Активно учешће локалне самоуправе у спровођењу и имплементацији Закона о здравственој заштити и мера прописаних од стране Министарства здравља уз изналагање најадекватнијих и најрационалнијих решења према потребама грађана наше општине.

Инсистирање на широј превентивној и едукативној улози здравственог особља у циљу подизања нивоа здравствене просвећености и обавештености са посебним тежиштем на популацију до 18

Успостављање боље сарадње и заједничког деловања са органима и организацијама на територији Општине а пре свега месним заједницама, Центром за социјални рад ОО Црвеног крста, школама.

Социјална заштита

Стање

Систем социјалне заштите, у односу на развијене земље је прилично скроман и истовремено централизован од стране државе. Законом су регулисана основна права и социјална давања за најугроженије категорије становништва и то у виду материјалних давања односно спровођења мера социјалне заштите преко специјализованих установа и породичног смештаја.

Наша општина је још 1988.године основала Центар за социјални рад, као своју установу која са структуром запослених (коју одређује Министарство) спроводи основне облике Социјалне заштите најугроженијих категорија становништва, делује саветодавно код поремећених породичних односа, успоставља старатељство над малолетним и душевно оболелим лицима итд.

Кроз Законом успостављене видове помоћи, обухваћено је укупно 715 корисника а по структури: 326 старих, 297 одраслих и 92 малолетна лица.

Материјално обезбеђење породице (МОП) користи укупно 81 породица. У установе је смештено укупно 30 лица од чега 10 малолетних, а 12 деце је у хранитељским породицама. Под старатељством се налази 46 лица а туђу негу и

помоћ као новчано давање прима 69 лица. На оспособљавају за рад налазе се два лица.

Међутим, ниво сиромаштва и егзистенцијалне угрожености појединих породица и грађана наше општине последњих година врло изражена па су и материјална давања од стране државе често недовољна.

У циљу помоћи овим категоријама становништва из општинског буџета се издвајају одређена средства која се кроз тзв. проширена права сваком конкретном лицу односно породици са циљем помоћи у најтежим ситуацијама. У структури ове врсте помоћи најзаступљеније су ромске породице из насељеног места Драгиње, код којих је најизраженији и проблем неадекватних услова становања.

Из општинског буџета у 2005 години издвојено је 894.570,00 динара односно 1,2% целокупног општинског буџета, а за 2006. годину планирано је издвајање 1.010.000,00 динара односно 1,4% од укупног буџета за помоћ најугроженијим категоријама становништва.

Трендови и тенденције

У циљу превазилажења ових проблема основан је и Општински координациони одбор за социјалну политику са циљем свеобухватног сагледавања како општинских тако и појединачних исказаних социјалних потреба као и предлагања мера за њихово превазилажење.

Општински координациони одбор се у свом досадашњем раду најчешће сусретао са проблемима неадекватних услова становања и недостајућих средстава да се исти превазиђу.

Опште и константно сиромашење грађана, повећање броја незапослених, све лошији социјално-економски услови доприносе повећању броја социјално угрожених категорија.

Посебан напор се чини да се организују грађани који би окупљањем око НВО сектора били партнери локалној самоуправи и Центру за социјални рад на изради и имплементацији пројеката из домена социјале: маргинализоване групе, особе са хендикепом, стари, деца, манјинске групе... Конкурисањем како код донатора тако и код надлежних министарстава се могу обезбедити додатна и потребна средства за решавање проблема у домену социјале.

Специфични проблеми

Недостатак Локалне Стратегије и акционог плана усклађене са

Националном стратегијом за смањење сиромаштва

Велики број социјално угрожених а радно способних појединаца, услед високе стопе незапослености

Недостатак услова за дневни прихват грађана који се тренутно нађу у стању социјалне потребе

Неадекватна повезаност свих актера социјалне заштите на локалном нивоу

Недовољна превентивна улога Центра за социјални рад у смањењу социјаних потреба становништва
Недовољна информисаност грађана о програмима заштите
Постојање баријера које инвалидима онемогућују кретање и приступ објектима
Низак ниво заштите особа са инвалидитетом
Недостатак простора и опреме у Центру за социјални рад

Приоритети

Инсистирање на активнијем и свеобухватнијем превентивном деловању и ангаживању Центра за социјални рад
успостављање боље сарадње са образовним установама, Здравственом установом ,ОО Црвеног крста, удружењима као и појединцима.
ангажовање и укључивање у све врсте могућих пројеката и донација у циљу обезбеђивања средстава .

Образовање

Стање

Образовање у Србији је централизовано, како у погледу финансирања, тако и у погледу у нормативне основе и управљања. Локална самоуправа има одређене надлежности само у области основног образовања а сходно одредбама Закона о локалној самоуправи. Образовање се у највећој мери финансира из државног буџета, док се материјални трошкови и трошкови инвестиционог одржавања објеката основних и средњих школа финансирају из буџета локалних самоуправа.

На подручју општине Коцељево основно образовање спроводи Основна школа "Мића Станојловић" у Коцељеви са осморазредним одељењима у Д.Црниљеву, Драгињу, Каменици и Свилеуви и са мрежом четвороразредних одељења у осталим местима наше општине, са укупно 1.310. ученика .

Средња техничка школа у Коцељеви спроводи средње образовање у струкама:

Економски техничар,

Техничар за компјутерско конструјисање, као четворогодишња

Аутомеханичар,

Трговац

На програме образовања како у основном тако и средњем, Општина нема никаквог утицаја.

Трендови и тенденције

Општина даје предлог мреже основних школа и прослеђује надлежном Министарству као и предлоге за руководеће и управљачке структуре у школама а коначну реч има Министарство просвете и спорта РС.

Законом прописану обавезу финансирање материјалних трошкова као и инвестиционог одржавања школских објеката Општина испуњава давањима из општинског буџета али је евидентно да ова издвајања представљају велики терет за мале буџете као што је буџет наше Општине.

У току 2005.године за основно образовање у буџету Општине издвојено је 6.975.000,00 динара, а за средње 1.870.000,00 динара, док је у буџету за 2006.годину предвиђено издвајање средстава за основно образовање 7.254.000,00 (7,7% укупног буџета Општине),односно за средње образовање 2.010.000,00 (2,1% укупног буџета Општине).

Неки проблеми као што је реконструкција школских објеката у основном образовању решаване су кроз донације, али је и даље примаран проблем дотрајалих а и нефункционалних објеката и најнеопходнијег школског инвентара (дотрајали школски објекти без адекватне кровне конструкције која прокишњава, дотрајалих и извитоперених подова, неадекватних санитарних чворова, дотрајалог школског инвентара)

Стални су разговори и покушаји да се средњошколско образовање прилагоди потребама привреде. Школство као велики систем је инертно и помало незаинтересовано за решавање друштвених проблема и потреба. Углавном су окренути својим.

Специфични проблеми

Ускладити планирање смерова у средњешколском образовању са потребама локалне заједнице

Неадекватна школска инфраструктура

Недовољни ваннаставни програми за младе и таленате

Недостатак затворених споретских терена – фискултурне сале

Одсуство друштвених смерова у средњој сколи

Непримерена методологија учења и образовних садржаја примерених потребама тржишта

Приоритети

анализирати мрежу основних школа са циљем рационализације и њеног остваривања (укидање неких сеоских школа са малим бројем ђака уз обезбеђење превоза ђака до централне школе,набавком минибусева односно сличних превозних средстава

побољшање услова рада и стања школских објеката (буџетска средства,донације)

свеобухватнија анализа потреба и жеља деце завршног разреда основне школе и на основу тога увођење новог смера у Средњој школи, а са циљем задржавања омладине у месту односно општини.

стварање услова да сва деца буду обухваћена учењем Енглеског језика и рада на рачунару

Брига о младима

Стање

У данашњим друштвеним околностима бременитим, деструктивним последицама међународне изолације, ратова и економских тешкоћа, млади су остали на неки начин изоловани. Занемерени су основни сегменти битни за њихов развој и интегрисање у друштвене токове као што су: њихово учешће у друштвеним процесима, образовање, запослење, формирање сопствене породице физичко и ментално здравље.

Да би остварили ове битне предпоставке свог развоја млади треба да имају подршку и активну улогу у породици, школи и локалној заједници .

За нашу Општину је већ дужи низ година врло изражен негативни прираштај становништва.

Сложени су и многобројни узроци оваквој тенденцији и истовремено врло поражавајући и забрињавајући.

У малим срединама, претежно сеоског карактера, како је подручје наше општине младима је доступно основно школско образовање, средње образовање са ограниченим избором струка, поврмени и прилично скупи курсеви за рад на рачунару или учење енглеског језика (само у Коцељеви).

Организоване спортске активности спроводе се у фудбалским клубовима(мушка омладина са склоностима ка овом спорту), одбојкашком клубу који већ 50 година бивствује на овим просторима без елементарних услова за рад, карате клубова са невеликим бројем заинтересоване омладине, са шах клубом без иједног омладинца. Садржаја и активности из области културе такорећи и нема.

Слободно време већина младих не користи у интелектуалној или спортској активности и сопственој едукацији (сужен је избор), већ по локалним кафићима и ресторанима."Едукација" коју на тим местима млади добијају је одувек била а данас је посебно врло проблематична, али је очито последица свега напред изнетог.

Одрасли, у породици и институцијама у којима раде, не показују довољно спремности и храбрости да реално и суштински сагледају околности и негативне тенденције, већ се евентуално настали проблеми решавају ад хок, појединачно и у оквиру уже породице.

Трендови и тенденције

Једна од првих иницијатива које су биле окренуте проблемима младих је потекла од Библиотеке Јанко Веселиновић из Коцељеве. Ормирана је фолклорна секција која окупља преко 130-оро деце основног и средњошколског узраста у више ансамбала. Било је организовано више јавних концерата које је привукло пажњу јавности и потпомогло омасовљење ове секције.

У средњој школи Вељко Влаховић у Коцељеви је формиран Ћачки парламент са циљем практичног стицања знања из демократије и развијања исте. Група заинтересованих ђака је посетила Сајам ђачког предузетништва и припрема се да ђачку предузетничку иницијативу пренесе и имплементира у Коцељеву.

Два млада човека су похађали Интернационалну Школу Младих Предузетника за коју их је кандидовала Секција Југословенско-Норвешког друштва из Коцељеве и који су у оквиру програма ИШМП боравили у краћој студијској посети Краљевини Норвешкој.

Стратешки проблеми

Недостатак Локалног плана акција за децу и младе

Недовољан избор културних садржаја и дешавања

Непостојање координрана акција свих релевантних субјеката (Центар за социјални рад, школе, Дома здравља) у превенцији и сузбијању болести зависности

Одсуство системских мера за стимулацију повећање наталитета

Приоритети

Стања и негативне појаве сагледавати шире у контексту свеукупних друштвених околности

Анимирање младих кроз институције, едукативне организације и удружења

Константна сарадња и заједнички правац деловања институција и установа из свих области

Уздизање и промовисање духовног и интелектуалног сегмента над материјалним и квази модерним.

Брига о старима, маргинализованим друштвеним групама и лицима са инвалидитетом

Стање

Брига о старим лицима у суштини се реализује кроз пензијски систем за обавезним пензијским осигурањем, дакле новчаним давањима кроз пензије.

Социјално угрожене категорије старих лица третирају се кроз материјална давања преко Центра за социјални рад, односно смештаја у гернетолошке установе.

На нивоу локалне заједнице осим Општинског удружења пензионера нема других организовања облика деловања, нити других видова помоћи овој групи становништва.

Лица са инвалидитетом нису на нивоу Општине организована ни у један организациони облик.

Помоћ заједнице исказује се у појединачним случајевима и ограниченог је карактера(помоћ у набавци лекова, ортопедских помагала и сл.).

У нашој општини у структури становништва ромска заједница чини популацију од 5% на подручју Коцељеве и Драгиња. За ромске заједнице је карактеристичан низак ниво економског, образовног и сваког другог друштвеног статуса.

Трендови и тенденције

У последњих неколико година доста је урађено на интегрисању ромске популације у локалне и шире друштвене токове (одборничка група у Скупштини општине, оснивање Националног савета за ромска питања на нивоу Општине помоћ у изради пројеката за донације невладиним организацијама ромских заједница итд.).

Декада Рома као један генералан и свеобухватан пројекат који се одвија у нашој земљи побудио је интересовање и код ромске популације и код локалне самоуправе. Повећаним ангажовањем локалне самоуправе и ромских организација са и ван територије општине долази до реализације првих инфраструктурних пројеката у општини.

Специфични проблеми

Неразвијени програми кућне неге и помоћи старим лицима (дневни центри, помоћ у кући, медицинска помоћ у кући)

Недовољна сарадња и међусобна повезаност свих актера на локалном и регионалном нивоу (Центар за социјални рад, домови за старе, домови здравља, НВО)

Непостојање НВО и волонтерских организација које би се бавиле проблемима старих, хендикепираних и лица са инвалидитетом

Лоша информисаност о програмима социјалне заштите

Подршка општине у оснивање НВО социо-хуманитарног деловања

Приоритети

Помоћ у оснивању и деловању удружења

Едукација и подизање образовног нивоа ромске популације и њихово свеобухватније интегрисање у све друштвене сфере.

SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
Постојње институција Кадрови Заинтересованост корисника Таленти и надарена деца	Институције Кадрови Неразвијен НВО сектор Инертност Одсуство координације и комуникације Недовољна информисаност Престанак постојања друштвених организација у периоду транзиције (Омладинска организација, ОРА, Горанска организација, Феријални савез,..) Недостатак финансијских средстава Брига о лицима са посебним потребама Брига о надареној и талентованој деци Духовне институције Урушен систем вредности
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Близина центара Приступ донаторима Таленти надарена деца Стварање услова за привлачење кадрова Неговање традиционалних вредности породице	Бела куга Одсуство иницијативе Одлив кадрова Усперен економски развој Неадекватан школски програм Материјалан положај кадрова Прекид радова на школској фискултурној сали

ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ И ЗАПОШЉАВАЊЕ

Стање

Приказ стања 1990. – 2000.

После распада СФРЈ следе следе прекиди трговинских веза са ЕУ и губитак тржишта, посебно Немачког тржишта која је више деценија била највећи

спољнотрговински партнер у ЕУ, одсуство било какве стратегије развоја на националном нивоу што у садејству са одсуством квалитетне селекције кадрова доводи до пада индустријске производње, пада бруто националног дохотка, повећање незапослености, раста сиромаштва и криминала. Објективно постојало је велико, нама приступачно, руско тржисте али одсуство креативног и способног менџмента у државним – друштвеним предузећима није (ис)користило као шансу. Све је ово довело до тога да БНД падне на 829 евра и страховитог одива девизних резерви као последица огромног спољнотрговинског дефицита. Девизне резерве су у октобру 2000-те износиле око 300 мил УСД.

Пропаст банкарског система као директну последицу има ограничење или селективан приступ кредитним линијама привредним субјектима што је за директну последицу имало пад индустријске производње, одсуство подршке у развоју и стварање илегалног-парабанкарског система - зеленашења.

Све недаће индустрије су се преносиле и на пољопривреду, с тим што на крају остао сељак који, на крају као и радници у индустрији, платио највећу цену. У социолошком смислу село и сељаци су претпели ненадокнадиву штету пошто је село постало неперспективно. Наставља се тренд да млади и даље мигрирају у градове а село стари.

Задруге и задругарство су биле обесмишљене а и државном политиком уништаване – законски су задруге припајале друштвеним предузећима, дакле, још једна национализација у пољопривреди, где се имовина задругара преливала у друштвени сектор који се, потом, приватизује

Приказ стања после 2000.

Променама 2000-те почиње изградња институција и напори за превазилажењем наслеђених проблема претходног система. Макроекономска стабилност није била карактеристика у претходном систему а после 2000-те има приоритетан статус без обзира на политичку нестабилност са значајним наговештајима да ће се такав тренд наставити дугорочно.

Влада РС ствара законски оквир за развој малих и средњих предузећа поједностављењем и поједифићењем поступака и процедура за отпочињање предузетничког рада што је у складу са усвојеном Стратегијом за развој МиСП која је и као документ усвојена почетком 2003г. Три веома важна закона су у међувремену донета у овом сектору: Закон о привредним регистрима, Закон о стечају и Закон о Агенцији за привредне регистре. Нови закон о меницама би у многоме помогао привредницима.

Појачане су активности субјеката (Влада, Привредна комора, асоцијације предузетника и сл.) да се Србија врати на тржишта изгубљена деведесетих. Овакви покушаји резултирају растом БНД који је премашио 2900 евра а индустријска производња бележи непрекидан раст. Буџетски дефицит је у сталном паду тако да је сада мањи од 1,5% уз непрестано повећање девизних резерви које су премашиле 4 милијарде евра. Јасно је да се плате запослених

повећавају те су оне сада око 230 евра за разлику од 40 евра колико је била на крају деведесетих.

Додуше, ни она још није довољна за потрошачку корпу јер кад је привреда униставана деценију не може се преко ноћи и постићи жељени стандард поготову кад се узме у обзир да се одвија и процес преласка са планске на тржишну економију.

Приватизацијом и отварањем нових, странаних банака, обнавља се банкарски сектор који још није дао допринос развоју економије Србије јер су камате још веома високе што је резултат политичке нестабилности а капитал банкарски пласирају у програме са становништвом – потрошачке кредите који им доносе много већи профит. Видљиви су напори Централне банке да се повећањем банкарских обавезних резерви, саопштењима и упозорењима смањује задуживање становништва да би довело до вишка слободног капитала, пада камата и преусмеравања у сектор привреде и пољопривреде.

Како пољопривреда у овом часу чини 21% БНД-а Влада РС је у 2005. утростручила аграрни буџет и тиме започела институционалну помоћ пољопривреди и селу уопште. Вредно је да се помене да се по први пут одвајају значајна новчана средства за помоћ и стимулацију младих на селу, изградњи сеоске инфраструктуре и руралном развоју, локалној самоуправи и задругама. У 2006., такође, увећан аграрни буџет што директно утиче на повећање пољопривредне производње за око 20 %. Поступком регистрације пољопривредних газдистава се постиже да субвенције и потстицајна средства стигну директно на рачун корисника истих а не преко посредника – задруга што је био раније пракса па су се средства често губила или ненаменски трошила.

Влада РС је усвојила Стратегију развоја пољопривреде с јасним опредељењем да држава не треба да се бави програмом производње већ даје оквир за развој пољопривреде по механизмима преузетим из (пољопривредно) развијених земаља. Развој конкурентности повећањем квалитета производње и економичност производње су главни носиоци руралног развоја.

Дакле, развој пољопривреде је у складу са опредељењем и инструментима за интеграцију са ЕУ и Светском трговинском организацијом.

Општина Коцељева у овом периоду

Не треба посебно истицати на све шта се дешавало у задњој деценији прошлог века – миленијума рефлектовало се и на привредна збивања и токове у Коцељеви. Да се у кратко потсетимо на главна дешавања.

Општина Коцељева спада у ред пољопривредних општина са малим бројем привредних субјеката који не припадају овом сектору. Зорка-Неметали са индустријом опеке и каменолом, погони текстилне и индустрије обуће представљају оне привредне субјекта ван пољопривреде. Воћар је био типичан (пољо) привредни субјект по коме је Коцељева била препознатљива и на коме се, као главном носиоцу откупа пољопривредних производа, заснивао економски развој пољопривреде и села у опште.

Производи ове фабрике, која је запошљавала преко 250 радника, налазили су се у продавницама широм Србије а и Русије. Све што се дешавало у деведесетим на

српској привредно политичкој сцени догодило се – пресликало се и у Воћар: незабележена инфлација, преливање капитала, кадровска политика, дугови радницима и пољопривредницима, држави, рад у сивој зони, ... Приватизација није довела правог привредника у Воћар, у стечају је, сељаци нису имали коме да понуде и продају своје производе, по слободној процени око 5 мил.евра је био обим откупа, те је за толико мање новца у промету.

Задругарство, као један од основних видова јачања пољопривреде и пољопривредника, због испољених слабости у задњих 60 година није успело да заинтересује и привуче пољопривреднике. Одсуство визије, стратегије и кадровских ресурса су унутрашњи проблем а (оправдано) неповерење пољопривредника спољни фактор таворења задругарства.

Проведена приватизација на субјектима у Коцељеви није у многоме ишла на руку становништву и локалној самоуправи. Продата предузећа су углавном имала седишта ван општине Коцељева те су друге општине добијала средства из приватизације тако да општина није добила средства за привредне субјекта са свог подручја која би потом преусмерила у развој инфраструктуре, привреде, социјална давања и помоћ,... За утеху је то што је Зорка неметали дошла до квалитетног, страног, партнера и солидно наставља производњу са редовним исплатама радницима.

Трендови и тенденције

Говорећи о предузетницима у Коцељеви мислимо на оне који се баве или ће се бавити производњом. Трговина и услуге ће бити у другом плану пошто је то и по правилу сегмент који следи после производње.

Предузетници, као што и име само каже, предузимају иницијативе у пословном смислу. Овде се показало као рецепт да би нешто успело прво мора да пропадне па да из пепела настане ново и здраво. Феникс синдром. Вредно је поменути да предузетници највећим делом се баве производњом амбалаже (картонска, дрвена, натрон вреће). Прерада дрвета и намештај су присутни а појава предузећа ЗА Фруит која је прво изградила а потом убрзо и проширила капацитете у хладњачи у Свилеуви говори у прилог да у предузетништву почињу да дувају неки нови ветрови. Дакле, програми везани за пољопривреду у спрези са страним инвеститорима.

Све што се дешава и настаје има карактеристике процеса а не као буран догађај који плане и нестане чега смо били сведоци на другим просторима. Претпоставка је да опрезност у доношењу пословних одлука за спровођење пословних идеја лежи у пословичној опрезности људи са овог простора, са једне стране, и дефинисан однос према новцу, са друге стране.

Новац се цени. Поготову лично стечени. Задуживање код пословних банака, под тренутним условима не наилази на плодно тло у Коцељеви. Два су карактеристична разлога: високе камате и одсуство тржишта некретнина. Како Коцељева није на мети оних који би се настанили и купили какву непокретност на њеној територији, не постоји изграђен систем вредности некретнина по моделу понуде/потражње те та чињеница директно утиче на вредности објеката у власништву предузетника.

Неупоредиво је већа цена израдње објеката него ли њихова тржишна вредност. Ова чињеница је битна због будућих инвестиција пошто банке траже залог у некретностима како фирми тако и њихових власника.

Обзиром да су процењене тржишне вредности знатно умањене то су и количине новца по основу залог смањене.

Када пословне банке буду опредељивале кредите према пословној идеји и бизнис плану а гаранција буде или у локалном гаранцијском фонду или у cash-in-flow доћи ће до значајнијих пословних помака.

До сада су само две фирме користила (јефтина) средства Фонда за развој РС. Сада се јавља већи број заинтересованих који конкуришу код ФЗРРС за средства која би им помогла у развоју. Требало би истаћи да повећано интересовање је последица скупа предузетника и заинтересованих лица са директорком Фонда у оцељеви. Том скупу је присуствовало преко 60 заинтересованих.

Тренутно не постоји локална агенција за развој МиСП али локална самоуправа је своје капацитете предузетницима ставила на располагање те су им службе на располагању информацијама и оперативношћу.

На територији општине Коцељеве делује Опште удружење предузетника, додуше постоје али не делују, има појединачних примера повезивања и заједничког наступа. То су појединачни примери а не пракса. Пар успешних заједничких пословних подухвата би дао позитиван пример и добру праксу осталима. Такве иницијативе, за пословна удруживања, морају потећи одоздо, од предузетника као резултат њихове потребе да се удруже и буду јачи, никако одозго, системски јер још увек у свести постоји отпор према новом, наметнутом, неискушеном и непознатом.

Поменута опрезност у улагањима и пословној политици лежи и у недовољној снази и обучености људских ресурса. Да би се предузетништво брже и снажније развијало потребно је и неопходно улагање у људске ресурсе и потенцијале. Но, проћи ће времена доста док предузетници не увиде да лично располажу са скромним едукативним потенцијалом који их спутава у развоју где ће им излаз бити у личној неформалној едукацији, било појединачно било групно, или у ангажовању младог, образованог, креативног и агресивног кадра. Уколико таквог кадра не буде на диспозицији у Коцељеви требало би га привући из већих градова.

Обзиром на природне (обновљиве) ресурсе у окружењу потребна је и неопходна системска промена у средњошколском образовању. Дакле, ученицима средњих пољопривредних школа би требало проширити знања и из области бизниса и технологије да би са тим знањима могли да дају адекватан допринос у властитим пољопривредним газдинствима.

Но, ово подразумева да ће и ситуација у самим сеоским домаћинствима бити промењена. Потребно је да пословична ригидност старије генерације попушта младим и образованим. Природна је конзервативност старије генерације која је и власник добара али је цена прогреса у знању и енергији младих.

Локална самоуправа је 2005г. ушла у процес откупа војне имовине коју је средином јуна 2006-те окончала. На јавном позиву се одазвао руски произвођач вотке и ликера Феникс из Беслана и закупио на 85 година. Почетак реализације

– изградње фабрике за производњу вотке и ликера Ростфеникс Доо је предвиђен за пролеће 2007 а пуштање у рад за другу половину исте године.

У процесу стечаја и банкота Воћар је добио новог власника: аустријског произвођача сокова Rauch Fruchtsafte GmbH & Co. Сада ће и Коцељева имати своју препознатљиву робну Раух сокови Доо Коцељева што ће свакако имати великог утицаја на оснаживање постојећих предузетника као и на долазак других страних и домаћих инвеститора.

Ово су кораци који локалну самоуправу препоручују за стицање Сертификата локалне самоуправе са добром инвестиционом климом који ће додељивати, на основу критеријума владина агенција за промоцију извоза СИЕПА.

Специфични проблеми

Неприпремљеност радног становништва да предузетнички размишља и делује

Недостатак канцеларије за локални економски развој као јединственог шалтера за (будуће) предузетнике

Одсуство заједничког наступања привредника кроз асоцијације и удружења

Непостојање стратешког плана привредног развоја општине

Непостојање општинског форума за израду Стратегије привредног развоја

Непостојање инвестиционог и гарантних фондова

Непостојање Програма развоја пољопривреде општине производње

Недостатак нових развојних идеја и производних програма

Неуспела приватизација

SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
Природни потенцијал Делимично развијена инфраструктура Географски положај Спремност локалне самоуправе да помогне развоју предузетништва	Инертност предузетника Одсуство континуиране едукације предузетника Неприлагођеност привредника новонасталој законској и тржишној регулативи Патријархална свест кочи предузетничку иницијативу Уситњеност поседа Наслеђивање пољопривредног земљишта Застареле технологије Отпор према струци и науци Школски систем Адекватна радна снага Предузетничка клима
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Јефтина радна снага Близина већих центара Географски положај Страна улагања Кредити Фонда за развој РС Животна средина Законска регулатива Најнижа стопа пореза на добит у Европи Европске интеграције Регионални развој и повезивање	Политичка нестабилност Заустављање тока транзиције Ретроградне промене у законодавству

Приоритети

Кључ будућност и перспективе одрживог развоја општине Коцељева се налази у задацима који ће се решавати системски и локално.

Групу задатака коју ће решавати систем и Република Србија само регулативом а не ететистичким методама јачања државе : Преношење (децентрализација) права и обавеза локалној самоуправи у домену подршке локалном одрживом развоју и стимулисању запошљавања, доношење Закона о гаранцијским фондовима за привредне субјекте, расподелу буџетских средстава локалној самоуправи намењених стимулисању економског орживог развоја и

запошљавања. Смањење сиве економије, повезивање са међународним организацијама на пољу институционалног и кадровског јачања, посредовање код међународних организација за развој МиСП.

Обзиром на природне (обновљиве) ресурсе у окружењу потребна је и неопходна системска промена у средњошколском образовању. Дакле, ученицима средњих пољопривредних школа би требало проширити знања и из области бизниса и технологије да би са тим знањима могли да дају адекватан допринос у властитим пољопривредним газдинствима.

Ово подразумева да ће и ситуација у самим сеоским домаћинствима бити промењена. Потребно је да пословична ригидност старије генерације попушта младим и образованим. Природна је конзервативност старије генерације која је и власник добара али је цена прогреса у знању и енергији младих.

Локална самоуправа би са своје стране требало да унапреди рад инспекцијских служби у својој надлежности да би пружила подршку предузетницима у борби против нелегалне конкуренције- сиве економије, увођење стимулативних мера у области локалног економског развоја, промоција и повезивање локалних природних субјеката са другим регијама и регионима.

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Стање

Вода

Питка вода не задовољава потребне квалитативне и квантитативне потребе у свим насељима. Непостојање водовода у неким насељима као и дотрајалост водоводне инсталације, недовољан број и капацитет резервоара за воду, стручна и квалитетна хемијска обрада воде и као и незаштићеност водозахвата су главни проблеми у снабдевању питком водом. Инвестирањем у нове бунаре општина Коцељева ће у многоме повећати количине воде неопходне за становништво али и за индустрију.

Квалитет воде у каналима и рекама није на задовољавајућем нивоу .Велики део комуналног, опасног и хазардног отпада завршава у каналима и рекама . Приобаља канала и река су запуштена и неодржавају се уредно.

Наслеђе из претходног периода донело је велике проблеме у области заштите животне средине. Неадекватним управљањем животном средином током 90-их као и лоша економска ситуација у земљи и недовољне инвестиције, проузроковале су проблеме у водоснабдевању, третману отпадних вода и чврстог и опасног отпада, аеро загађења и загађења земљишта и угрожавање природних ресурса и биодиверзитета.

Општина Коцељева је ипак у протеклом периоду учинила значајне помаке на решавању проблема диспозиције отпадних вода као и из области заштите

човекове околине. Урађена је бројна техничка документација која ће се у складу са могућностима и средствима реализовати.

Поред економског аспекта у сфери заштите животне средине који је битан подизање нивоа еколошке свести и схватање суштине очувања природних ресурса је на првом месту и на тим програмима треба максимално радити.

Ваздух

Мерење аерозагађења у општини Коцељева није евидентирано. У општини Коцељева од великих аерозагађивача издваја се рудник неметала “Зорка” у Доњем Црниљеву, која се манифестује у прабини каолинске глине и SiO_2 . Ово аерозагађење је санирано стављањем филтера који ове честице доводи на минимум емисија. Извори аерозагађења су и димњаци индивидуалних котларница и аутомобилски саобраћај.

Ове наведене емисије издувних гасова доприносе повећању атмосферских концентрација, SiO_2 , NO_x , O_3 , таложних материја и олова. У аерозагађења могу се сврстати разни непријатни мириси са депонија (сметлишта, септичких јама и нефункционалне канализације).

Управљање чврстим комуналним отпадом

Локална заједница у свом развоју поред осталих комуналних проблема сусреће се можда са највећим проблемом а то је чврсти комунални отпад. Пошто не постоји локални акциони план који се бави стањем животне средине, не постоји ни интегрално управљање чврстим комуналним отпадом. У општини Коцељева комунални отпад депонује на постојећу локалну депонију.

Надлежности у области управљању комуналним отпадом подељене су између републике, покрајине и локалне самоуправе.

Управљање комуналним отпадом на нивоу локалне самоуправе регулисано је низом општинских одлука и других докумената, али овим актима није регулисана стратегија трајнијег решења овог проблема.

Општина Коцељева има 17 насељених места од којих се организовано сакупљање чврстог комуналног отпада обавља у варошици Коцељева.

Карактеристике начина управљања комуналним отпадом у општини Коцељева могу се описати као:

- Сакупљање отпада у нетипизираним посудама.(контејнерима, бурадима, кесама)

- Транспорт отпада камионом смећарем и трактором и приколицом и индивидуално одвожење.

- Одлагање отпада на локалној депонији

- Постојање великог броја дивљих депонија

- Не постоји никаква сепарација отпада нити рециклажа

- Постоји проблем сточног гробља и поступања са медицинским отпадом

Трендови и тенденције

Чврсти комунални отпад је проблем који треба решавати плански и дугорочно. Општина Коцељева, као и већина других општина, није дугорочно и плански решавала овај проблем у прошлости, тако да се у будућности морају предузети неки помаци као што су:

- санација постојећих депонија

- регионално повезивање у циљу стварања регионални рециклажних центара

- санирање постојећих дивљих депонија и организовано сакупљање отпада на целокупној територији општине.

- едукација становништва о савременом управљању отпадом

- едукација одговорних и других запослених лица у комуналним предузећима и др.

Сакупљање чврстог комуналног отпада у општини Коцељева може се сматрати делимично и непотпуно, узимајући у обзир стратегију интегралног управљања отпадом.

Разврставање отпада (папир, стакло, гвожђе, истрошене батерије и др....) се не ради, сем индивидуалних сакупљача секундарних сировина.

Непостојање системског приступа у области сакупљања комуналног отпада, довело је до тога да ЈКП „Прогрес“ сакупља комунални отпад у урбаном делу варошице, док се остали комунални отпад на подручју општине Коцељева неконтролисано и индивидуално решава.

Комунални отпад је сада велики проблем, а уколико се не донесе комплексно решење будућност ће бити без развоја и перспективе.

Депонија комуналног индустријског отпада почела је да се употребљава 1890. године и њена је дужина 150 м, ширина 131 м тако да је укупна површина 19664 м² а запремина 23500 м³. Максимални капацитет депоније је 70500 м³, преостала расположива запремина за одлагање од 01.01.2005. године је 57000 м³. Годишње се одлози 10500 м³ отпада који се санира прекривањем инертним материјалима.

Од насеља депонија је удаљена 1000 м, од реке Тамнаве 100 м, извора снабдевања 10000 м, здравственог објекта 1500 м, и прехранбене индустрије 1000 м.

Велики проблем је и одлагање животињског отпада, угинулих животињских лешева и формирање ткзв. Сточног гробља. Делом је проблем санирање медицинског отпада.

Мада што се тиче тачке 3. постоји иницијатива за реализацију плана активности на успостављању регионалног система управљања отпадом са центром за рециклажу. Регионално повезивање општина решило би и дефинисало општинску стратегију управљања отпадом и решавање санитарне депоније. Регионални систем управљања отпадом са центром за рециклажу обухватио би општине: Ваљево, Уб, Лајковац, Љиг, Мионица, Осечина, Коцељева, Владимирци, Обреновац, Барајево и Лазаревац.

У 2006-ој години је завршен пројекат који је реализован у сарадњи са ГТЗ-ом којим су обезбеђени контејнери за прикупљање чврстог комуналног отпада а и камион за прикупљање смећа је после више година оспособљен и стављен у функцију. Сада се у Коцељеви комунални отпад прикупља на савремен начин и ефикасно. Актуелан је проблем што корисници у контејнере бацају и зажарени пепео што доводи до паљења смећа у контејнерима, нјховог оштећивања и неподношљивог смрада. Потребно је и неопходно да се спроведе заједничка акција локалне самоуправе, ЈП Прогрес и инспекцијских служби на решавању овог проблема.

Специфични проблеми

Недостатак Локалног акциониог плана за заштиту животне средине
 Недостатак система за прикупљање и прећишћавање отпадних вода
 Неадекватан начин управљања комуналним отпадом
 Непостојање система за пречишћавање отпадних вода
 Непостојање система за пречишћавање отпадних вода
 Низак ниво еколошке свести

SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
Постојање ЈКП Воља за решавањем проблема Локална политичка свест	Постојање оваквог ЈКП Недостатак новчаних средстава Недостатак стручних кадрова Недостатак материјалне опремљености Недостатак опште културе Одсуство јединственог регионалног концепта решавања ком. отпада Политичко окружење Недостатак личне и опште свести
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Постојећа пројектна документација Могућност коришћења донаторских средстава	Политичка нестабилност Прекид финансијских токова Људски фактор

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ ЗА ФОРМУЛИСАЊЕ СТРАТЕШКИХ ЦИЉЕВА

При формулисању стратешких циљева, мера и активности, општина Коцељева водила се следећим основним принципима:

Одговорност за добробит данашњих и будућих генерација

Становници и локална власт општине Коцељева свесни су своје одговорности за добробит садашњих и будућих генерација. Због тога су спремни да заједнички делују у циљу постизања веће правичности и праведности, против сиромаштва и друштвеног подвајања, за здрав живот и здраву животну средину. Општина Коцељева, њена локална власт и сви становници вредноваће и поштовати разлике у култури, роду, вери и старости, признавајући да то доприноси друштвеном богатству општине.

Друштвена праведност и еколошка делотворност привредног развоја

Становници и локална власт Коцељева верују да привреда, као низ људских активности који претварају природне ресурсе у добра и услуге, које задовољавају човекове друштвене потребе, мора постати друштвено праведна и еколошки делотворна, избегавајући непотребно трошење необновљивих ресурса.

Подела одговорности

Становници и локална власт Коцељеве прихватају начело подљене одговорности за одрживи развој. Да укључимо грађане и да радимо партнерски – са свим нивоима власти и локалним факторима, укључујући и представнике невладиних организација – према остваривању наче визије, а на холистички, интегралан начин.

Поштовање мира и људских права

Недостатак узајамног разумевања и информација води ка неповерењу, страху и насиљу. Само се друштво које се развија у миру може сматрати одрживи. Одрживи развој је процес који може помоћи у превенцији будућих конфликта, како на нашем, локалном нивоу, тако и на глобалном нивоу. Због тога ће наша стратегија као и сви напоти на њеном примењивању бити прожети културом мира, ненасиља и поштовану људских права.

ИНФРАСТРУКТУРА

Стратешки циљ: Обезбеђивање адекватне инфраструктуре на подручју општине

Специфични циљеви

Унапредити покривеност општинских путева и улица савременим асфалтним коловозним засором

Изградити систем прикупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода
Побољшати електроснабдевање у општини Коцељева
Обезбедити довољне количине питке воде и учинити је доступном
корисницима

ПРОСТОРНО И УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ

Стратешки циљ: Израда просторног плана општине и недостајућих урбанистичких
планова

Специфични циљеви

Унапредити учешће јавности у процедурама израде и доношења
урбанистичких планова
Формирати одговарајући информациони систем о простору

ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ

Здравство

Стратешки циљ: Побољшање здравственог потенцијала становништва општине

Специфични циљеви

Подизање нивоа свести становништва о значају здраве исхране и здравог
начину живота као начину за смањење ризика оболевања од хроничних
болести

ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ И ЗАПОШЉАВАЊЕ

Стратешки циљ: Израда стратешког плана привредног развоја општине

Специфични циљеви:

Оснивање Канцеларије за Локални економски развој као јединственог шалтера информација за (будуће) предузетнике
Израдити Програм развоја пољопривреде општине
Формирати општински инвестициони и гарантни фонд за развој малих и средњих предузећа

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Стратешки циљ: Унапређење квалитета стања животне средине у општини

Специфични циљеви:

Израдити Локални акциони план заштите животне средине
Израдити систем интегралног управљање отпадом на територији општине

АКЦИОНИ ПЛАНОВИ

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**ОБЕЗБЕЂЕЊЕ АДЕКВАТНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ КОЦЕЉЕВА****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ 1 :****Унапредити покривеност општинских путева и улица савременим коловозним застором**

Активност	Очекивани резултат	Имплементациона институција	Рок имплементације	Процена Бюжета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Израда недостајуће пројектне документације	Израђена пројектна документација	Дирекција за грађ. земљиште, путеве и изградњу општине Коцељева	Континуална активност	-	Локални, Републички	Буџет није могуће проценити
Инвестиционо и текуће одржавање путне мреже	Унапређење јавног превоза	Дирекција за грађ. земљиште, путеве и изградњу општине Коцељева	Континуална активност	200 000 на годишњем нивоу	Локални, републички	
Завршетак регионалног пута Р-208 Д.Црниљево - Осечина	Регионално повезивање	ЈП Путеви Србије Београд Дирекција за грађ. земљиште, путеве и изградњу општине Коцељева	Крај 2007.	1 500 000	Локални, републички	

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**ОБЕЗБЕЂЕЊЕ АДЕКВАТНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ КОЦЕЉЕВА****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :****Побољшање електроснабдевања у општини Коцељева**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Израда годишњег програма побољшања електро мреже	Усвојен програм	Дирекција за грађ. земљиште, путеве и изградњу општине Коцељева	2007.	-		Буџет није могуће проценити
Израда недостајуће пројектне документације	Урађена документација	Дирекција за грађ. земљиште, путеве и изградњу општине Коцељева	Септембар 2007.	6 000	Локални, републички	-
Реализација по програму	Побољшање напона	Дирекција за грађ. земљиште, путеве и изградњу општине Коцељева	Крај 2007.	50 000	Локални, републички	
Остале активности неопходне за постизање овог циља: Унапређење стручне јавности и обезбеђење стручних кадрова						

ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ АДЕКВАТНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :

Изградити систем прикупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Изrada Студије прикупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода	Студија прикупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода у општини Коцељева	Локална самоуправа	Мај 2007	10 000	Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	
Изrada недостајуће пројектно-техничке документације	Израђена пројектно-техничка документација	Локална самоуправа	Стални процес	200 000	Локална самоуправа, Република, донатори	
Реализација пројеката	Инфраструктурни објекти	Локална самоуправа	Стални процес	3 500 000	Локална самоуправа, Република и донатори	
Евалуација	Праћење реализације и ваљаости пројеката	Локална самоуправа	Стални процес	-	-	-

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ АДЕКВАТНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :****Обезбеђивање довољне количине питке воде и учинити је доступном корисницима**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Израда Студије водоснабдевања општине Коцељева	Студија водоснабдевања општине Коцељева	Локална самоуправа	Мај 2007	10 000	Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	
Израда недостајуче пројектно-техничке документације	Пројектно-техничка документација	Локална самоуправа	Стални процес	200 000	Локална самоуправа Република, донатори	
Реализација	Инфраструктурни објекти водоснабдевања	Локална самоуправа	Стални процес	4 000 000	Локална самоуправа, Република, донатори	
Евалуација	Праћење реализације и потреба корисника	Локална самоуправа	Стални процес	-	-	

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**ИЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ И НЕДОСТАЈУЋИХ УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :****Формирати одговарајући информациони систем о простору**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета / €	Извор финансирања	Напомена
Прибављање потребних геодетских подлога	Геодетске подлоге	Дирекција за грађевинско земљиште, путеве и изградњу општине Коцељева, Општинска управа	Март 2008.	20 000	Локални, републички	-
Израда програма ГИС-а	Програм ГИС-а	Дирекција за грађевинско земљиште, путеве и изградњу, ОУ	Јуни 2008.	6 000	Локални, републички	-
Изада јединственог информационог система	Једеинствен информациони систем о простору	Општинска управа,	Децембар 2008.	100 000	Локални, републички	-

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :

ИЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ И НЕДОСТАЈУЋИХ УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :

Унапређење учешћа јавности у процедурама и доношењу урбанистичких планова

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета / €	Извор финансирања	Напомена
Израда плана информисања грађана са каналима информисања	План информисања са медиа планом	Општинска управа,	Јун 2007.	1 000	Локални,	-
Реализација трибина, разговора и анкета са становницима општине	Трибине, разговори, анкете	Дирекција за грађевинско земљиште, путеве и изградњу општине Коцељева, Општинска управа	Децембар 2007.	1500	Локални, републички	-
Евалуација према унапред постављеним индикаторима	Праћење повећања учешћа јавности у процедурама и доношењу урб. планова	Дирекција за грађевинско земљиште, путеве и изградњу Општинска управа	Крај 2008.	1500	Локални, републички	-

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**ПОБОЉШАЊЕ ЗДРАВСТВЕНОГ ПОТЕНЦИЈАЛА СТАНОВНИШТВА ОПШТИНЕ****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :****Подизање нивоа свести становништва о значају здраве исхране и здравог начина живота као начину за смањења ризика оболевања од хроничних болести**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Израда плана едукације за свих 17 насеља општине		Локална самоуправа, Дом здравља	Јун 2007	-	-	-
Израда едукативног материјала	Урађени лифлети, филмови и др.	Локална самоуправа, Дом здравља	Децембар 2007	3000	Буџет општине, републике и донатори	
Едукација локалног становништва по селима	Подизање нивоа свести о предностима здравог начина исхране	Локална самоуправа, Дом здравља	Почетак у јануару 2007, континуирано	4500	Буџет општине, републике и донатори	
Евалуација	Упоредивање статистичких података	Локална самоуправа, ДЗ	Сталан процес	1500	Буџети општине, републике	

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**ПОБОЉШАЊЕ ЗДРАВСТВЕНОГ ПОТЕНЦИЈАЛА СТАНОВНИШТВА ОПШТИНЕ****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :****Подизање нивоа свести становништва о болестима зависности**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Израда програма едукације		Локална самоуправа, Дом здравља, школе	Септембар 2007	-	-	-
Израда и прикупљање едукативног материјала		Локална самоуправа, Дом здравља, школе	Децембар 2007	3000	Буџет општине, републичке институције и донатори	
Едукација омладине ои осталог становништва о болестима зависности и њиховој штетности	Подизање нивоа свести и упознавање циљних група о болестима зависности и њиховој штетности	Локална самоуправа, Дом здравља, школе	Континуирано од јануара 2008	8000	Буџети општине, републичке институције и донатори	
Евалуација	Број информисаних	Локална самоуправа, ДЗ, школе	Све време трајања едукација и 6 месеци после	1000	Буџети општине, донатори	

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :

побољшање услова живота корисника социјалне заштите

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :

Оснивању НВО соци-хуманитарног деловања

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Промовисање социо-хуманитарног рада – кампања	Заинтересовано ст грађана за рад у таквим НВО	ЛС, ЦЗСР, ООЦК	2007	-	-	-
Помоћ у оснивању	Регистрована НВО	ЛС, ЦЗСР, ООЦК	2007/2008	100	ЛС	
Едукација активиста	Оспособљени активисти за писање пројеката	ЛС, ЦЗСР, ООЦК	2007/2008	1000	ЛС, ЦЗСР, ООЦК	
Опремање псодторија за рад НВО	Ствараење услова за рад	ЛС, ЦЗСР, ООЦК	2007/2008	1500	ЛС, ЦЗСР, ООЦК	

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :

ПОБОЉШАЊЕ УСЛОВА ЖИВОТА КОРИСНИКА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
--

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :

Израда Локалне стратегије за смањење сиромаштва
--

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Формирање Форума за израду Стратегије	Оформљен Форум за израду Стратегије	Центар за социјални рад, локална самоуправа	Јун 2007	-	-	-
Упознавање са Националном стратегијом за смањење сиромаштва	Боље упознавање чланова форума са националним документима	Форум за израду Локалне стратегије	Октобар 2007	-	-	-
Израда Локалне стратегије по методологији по којој је рађена Национална стратегија	Локална Стратегија са акционим планом за смањење сиромаштва	Форум за израду Локалне стратегије	Јун 2008	-	-	
Евалуација	Примена Локалне стратегије	Форум за израду Локалне стратегије	2012	-	-	-

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**Побољшање услова у школском систему општине****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :****Завршетак фискултурне сале у основној школи**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Ангажовање на прикупљању недостајућих средстава за завршетак фискултурне сале	средства	Локална самоуправа, основна школа	До завршетка радова на фискултурној сали У 2008	1 000 000	Буџет, НИП, Буџет РС, донације	

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**Побољшање услова у школском систему општине****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :****Усклађивати планирање смерова у средњошколском образовању са потребама локалне заједнице**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Анкета међу привредницима о потребним кадровима из средње школе	Потребе привреде за средњо-школским кадровима	ЛС, НСЗ	Септембар 2007	-	-	-
Преговори са надлежним министарствима	Повећавање броја занимања	ЛС, НСЗ	Од школске 2008 континуирана едукација према потребама привреде		Министарство просвете	

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**СТВАРАЊЕ УСЛОВА ДА МЛАДИ ЗАДОВОЉЕ СВОЈЕ ПОТРЕБЕ И АМБИЦИЈЕ У ОПШТИНИ КОЦЕЉЕВА****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :****Израда Локалног плана акција за децду и младе**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Формирање Форума за израду ЛПА за децу и младе	Форум као радно тело које ради на изради документа	Локална самоуправа, основна школа, средња школа	јун 2007	-	-	-
Утврђивање потреба деце и младих	Јасна слика о потребама младих	Локална самоуправа, основна школа, средња школа	Септембар 2007	-	-	-
Израда ЛПА према потребама деце и младих	ЛПА	Локална самоуправа, основна школа, средња школа	фебруар 2008	8000	Локална самоуправа, школе, република, донатори	
Евалуација	Степен задовољења потреба деце и младих	Локална самоуправа, основна школа, средња школа	2008 и даље	1000	Буџет ЛС донатори	

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**СТВАРАЊЕ УСЛОВА ДА МЛАДИ ЗАДОВОЉЕ СВОЈЕ ПОТРЕБЕ И АМБИЦИЈЕ У ОПШТИНИ КОЦЕЉЕВА****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :****Унапређење културних, забавних и спортских програма за младе**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Анкета о заинтересованости младих	Информација о пољима интересовања младих	Локална самоуправа, Дом културе, основна школа, средња школа	Септембар 2007	-	-	-
Израда програма за области за које има највише интересовања	Квалитетан програм	Локална самоуправа, основна школа, средња школа корисници	Новембар 2007	-	-	-
Рализација културних програма	Ангажовање младих	Локална самоуправа, основна школа, средња школа, дом културе	Континуирано од новембра 2007	80 000	Локална самоуправа, школе, дом културе, надлежна мин., донатори	-
Праћење реализације постојећих програма	Задовољство корисника	ЛС, школе, Дом културе, спортска друштва	Континуирано од новембра 2007			

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**Помоћ старим лицима и маргинализованим групама****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :****Организовање и развијање програма кућне неге и помоћи старим лицима**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Израда базе података о старим лицима којима је потребна кућна нега и помоћ у кући	Ажурирана база података	Локална самоуправа, ЦЗСР, ДЗ, Црвени крст, СПЦ	Октобар 2007	-	-	-
Израда програма помоћи старим лицима	Реалан програм који се може имплементирати	Локална самоуправа, ЦЗСР, ДЗ, Црвени крст, СПЦ	Децембар 2007	20000	Надлежна министарства, донатори	
Имплементација програма	Задовољни корисници	Локална самоуправа, ЦЗСР, ДЗ, Црвени крст, СПЦ	Котинуирано од јануара 2008			

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**ПОМОЋ СТАРИМ ЛИЦИМА И МАРГИНАЛИЗОВАНИМ ГРУПАМА****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :****Уклањање физичких баријера које инвалидима онемогућавају кретање и приступ јавним објектима**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Израда плана уклањања баријера		Локална самоуправа , Центар за социјални рад	Јун 2007	-	-	
Уклањање баријера на улицама	Могућност кретања инвалида у Коцељеви	Локална самоуправа , Центар за социјални рад	Децембар 2007	3600	Буџет општине, републике, донатори	
Уклањање баријере у јавним установама	Несметан приступ инвалида институцијама	Локална самоуправа , Центар за социјални рад	Јун 2008	2500	Буџет општине, републике, донатори	

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**Израда стратешког плана привредног развоја општине****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ 1 :****Израда Програма развоја пољопривреде општине**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Интервјуисање потенцијалних чланова ОФ са територије општине	8-12 заинтересованих кадрова за рад на Стратегији ПРО	ЛС	Мај 2007	-	-	-
Акт о формирању ОФ	Решење о именовању чланова ОФ	ЛС, председник општине, Скупштина општине	Мај/Јун 2007	-	-	-
Почетак рада ОФ на изради Стратегије ПРО	Стратегија ПРО	ОФ	Септембар 2007- март 2008	2500	Буџет ЛС	

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**ИЗРАДА СТРАТЕШКОГ ПЛАНА ПРИВРЕДНОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ 1 :****Оснивање Канцеларије за Локални економски развој као јединственог шалтера информација за (будуће) предузетнике**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Израда каталога послова КЛЕР	Опис послова	ЛС	Март 2007	-	-	-
Набавка неопходне опреме	Опремљеност КЛЕР-а за рад	ЛС	Март 2007	3300	Донација Владе краљевине Норвешке	
Акт о успостављању КЛЕР	Решење о систематизацији послова	ЛС, председник општине	Април 2007	-	-	-

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**ИЗРАДА СТРАТЕШКОГ ПЛАНА ПРИВРЕДНОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ 1 :****Формирање општинског инвестиционог и гарантног фонда за развој малих и средњих предузећа**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Утврђивање носиоца активности	Акт	Председник општине	Јуни 2007	-	-	-
Израда потребних аката и докумената		Радна група	Октобар 2007	-	-	-
Регистрација Фонда		Радна група	Децембар 2007			
Обезбеђивање средстава за функционисање		Скупштина општине	Децембар 2007	100 000	Буџет ЛС, Републике, донатори	

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОПШТИНИ КОЦЕЉЕВА****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :****УВЕСТИ СИСТЕМ ИНТЕГРАЛНОГ УПРАВЉАЊА ЧВРСТИМ КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ КОЦЕЉЕВА**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета / €	Извор финансирања	Напомена
Израда општинског плана управљања чврстим комуналним отпадом	Урађен програм	Општинска управа ЈКП Предузеће	2008	10 000	Локални Републички	
Израда пројектне документације	Урађена пројектна документација	Општинска управа ЈКП, Дирекција за грађевинско земљиште, путеве и изградњу	Кontiунална активност	50 000	Локални Републички донације	
Санација и рекултивација дивљих депонија	Здрава животна средина	Општинска управа ЈКП Дирекција за грађевинско земљиште,	Кontiунална активност	300 000	Локални Републички Донације	

СТРАТЕШКИ ЦИЉ :**УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОПШТИНИ КОЦЕЉЕВА****СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ :****Израдити Локални акциони план заштите животне средине**

Активност	Очекивани резултат	Имплементацион а институција	Рок имплементације	Процена Буџета/еуро	Извор финансирања	Напомена
Окупљање заинтересовани х за рад на ЛАП-у	Радна група	Општинска управа,	Мај 2007.	-		
Прикупљање података и упознавање са методологијом ЛАП-а	Релевантни подаци и методологија на једном месту	Радна група	Октобар 2007	2 000	Локални републички донације	
Израда ЛАП животне средине	ЛАП животне средине	Радна група	Мај 2008	3 000	Локални републички донације	

Остале активности неопходне за постизање овог циља: Укључивања стручне јавности, увођење најбољих доступних техника, едукација постојећих кадрова и упошљавање нових. . .

ИНСТРУМЕНТИ

Институционални инструменти

Стратешким циљевима, мерама и активностима дефинисани су различити институционални инструменти за остваривање приоритетних циљева Стратегије одрживог развоја општине Коцељева:

- Формирање Форума за израду локалне Стратегије за смањење сиромаштва
- Формирање Форума за израду ЛПА за децу и младе
- Формирање Општинског форума за развој пољопривреде
- Оснивање Канцеларије за Локални економски развој
- Израда годишњег програма побољшања електро мреже
- Израда Студије прикупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода
- Израда Студије водоснабдевања општине Коцељева
- Израда програма ГИС-а
- Израда јединственог информационог система општине
- Израда плана информисања грађана са каналима информисања
- Израда Локалне стратегије за смањење сиромаштва
- Израда ЛПА за децу и младе
- Израда програма помоћи старим лицима
- Израда Програма развоја пољопривреде општине
- Израда општинског плана управљања чврстим комуналним отпадом
- Израда ЛАП животне средине

Финансијски инструменти

Имплементација Стратегије локалног одрживог развоја финансираће се

- Из буџета општине Коцељева и
- Из других извора.

Општина Коцељева ће, на предлог Савета за одрживи развој, буџетом за 2008. годину издвојити средства за финансирање дела активности из акционог плана за 2008 – 2010, и даље sukcesивно издвајати средства за сваку од наредних година имплементације.

- Под другим изворима средстава подразумевају се:
- Средства из пројеката које финансирају међународне организације и развојне агенције;
- Средства из Националног инвестиционог плана;
- Средства из предприступних фондова Европске Уније;
- Кредити код домаћих и иностраних финансијских институција;

- Средства из Фонда за финансирање општинског развоја¹ и
- Друга доступна средства.

Инструменти за мониторинг и евалуацију

Доношењем средњорочне стратегије одрживог развоја, општина Коцељева се обавезује да на одговарајући начин прати имплементацију ове стратегије и акционог плана за период 2007 – 2009. Мере и активности које су усмерене ка праћењу и евалуацији Стратегије одрживог развоја Коцељеве су следеће:

Како је током израде Стратегије одрживог развоја општине Коцељева постигнута пуна партиципативност грађана, уз адекватно учешће јавног, пословног и цивилног сектора, неопходно је да и процес мониторинга и евалуације сачува достигнуту партиципативност. У ту сврху општина Коцељева ће

- Формирати Савет за одрживи развој општине Коцељева, као политичко тело састављено од представника политичких партија и појединаца са неоспорним ауторитетом у локалној заједници. Савет за одрживи развој ће бити формиран одмах по усвајању Стратегије одрживог развоја општине Коцељева са задатком да
  - Осигура политичку подршку процесу имплементације Стратегије;
  - Осигура да мере и активности предвиђене Стратегијом и одговарајућим акционим плановима постану део буџета општине и на тај начин обезбеди део ресурса за имплементацију;
  - Осигура даље спровођење партиципативног приступа, учешће грађана и медијску промоцију имплементације Стратегије
  - Усваја двогодишњи извештај о имплементацији стратегије и предлаже мере и активности за унапређење процеса имплементације;
  - Иницира доношење акционих планова за имплементацију Стратегије;
- Наставити (доношењем одговарајуће скупштинске одлуке о мандату овог тела) да подржава рад Општинског форума, као тела непосредно задуженог да
  - Установи индикаторе одрживог развоја општине Коцељева (на основу индикатора одрживог развоја који буду усвојени у Националној стратегији одрживог развоја);
  - Надгледа спровођење Стратегије одрживог развоја општине Коцељева и о постигнутим резултатима сваке друге године обавештава Савет за одрживи развој општине Коцељева;
  - Предлаже начине и мере за унапређење процеса спровођења Стратегије;
  - Врши медијску промоцију процеса имплементације;
  - Иницира израду конкретних пројеката, којима ће се конкурисати за средства за остваривање Стратегије код домаћих и међународних субјеката;
- Делегирати мандат Канцеларији за развој пројеката при општинској управи да логистички подржава процес имплементације Стратегије као и израду акционих планова, програма и пројеката за имплементацију.

¹ У наредном периоду предвиђа се освајање овог фонда на републичком нивоу.